

VI. évf. 10. szám

2016. október

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamk.hu>
kemlib@jamk.hu

Kiadja a József Attila Megyei és Városi Könyvtár

2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** dr. Voit Pál igazgató

Felelős szerkesztő: Szilassi Andrea. **Rovatvezetők:**

Erősné Suller Ildikó, dr. Horváth Géza, Feketsné Kisvarga Anita, Kissné Anda Klára, Mikolasek Zsófia,
Nagy Edit, Szilassi Andrea.

Design: Török Csaba. **Műszaki szerkesztés:** Szilassi Andrea

ISSN 2062-5782

TARTALOM

Megyei körkép

Feketsné Kisvarga Anita (Tatabánya)

Országos Könyvtári Napok – Nyitó konferencia Tatabányán5-6. oldal

Kissné Anda Klára (Tatabánya)

A „legek” napja7-8. oldal

Kissné Anda Klára (Tatabánya)

Játékosan és komolyan a kamaszokkal9-11. oldal

Tarjánné Tihanyi Tímea (Tatabánya)

Író-olvasó találkozó Bánhidán Petra Nagyová Dzerengovával 11-12. oldal

Tarjánné Tihanyi Tímea (Tatabánya)

Szabadtéri játszoda és barátkozás a hullókkal12-13. oldal

Sóvágó Zsófné (Tatabánya)

Úristen, kamasz lettem! – Sohonyai Edit előadása Felsőgallán..... 13. oldal

Adorján Mária (Tatabánya)

Kertvárosi mesedélután Finy Petrával 14. oldal

Petényi Erzsébet (Tatabánya)

Németh László magyarságképe – Monostori Imre előadása 14-16. oldal

Csombor Erzsébet (Esztergom)

Sebestyén Márta a városi könyvtárban 17-19. oldal

Kovátsné Várady Eszter (Esztergom)

Versmondó verseny Esztergomban 19-20. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

Szellemi akadályverseny a könyvtári héten Tatán21. oldal

Maquvek Nóra (Tata)

Könyves Szerda Nényei Pállal 21-22. oldal

Maquvek Nóra (Tata)

Slam Poetry Workshop22. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

Egy drognapló története23. oldal

Dollmayer Bea (Tata)

A Zöldtündér Mesetárlata a könyvtárban24. oldal

Kristófné Szabó Szerafina (Tata)

Molnos Zselyke könyvbemutatója Tatán 24-25. oldal

Szlezákné Molnár Katalin (Oroszlány)

OKN 2016. – Szabadtéri könyves nyomkereső játék Oroszlányban26. oldal

Takács Tímea (Oroszlány)

Irodalom dallal és zenével27. oldal

Mi történt a KSZR háza táján?

Mikolasek Zsófia (Tatabánya)

Könyvtári Hét 2016.– számokban..... 28. oldal

Fink Noémi (Tatabánya) – Fink Jánosné (Vértessolna)

Videokonferenciás vetélkedő 29-30. oldal

László Kálmánné (Székesfehérvár)

A Tekergő Bábszínház előadása 30. oldal

Kristófné Szabó Szerafina (Naszály)

Ribizli bohóc és barátai 31. oldal

Erdősné Csík Katalin (Bajna)

Országos Könyvtári Napok Bajnán 32-33. oldal

Erdősné Csík Katalin (Bajna)

Bajna bemutatkozása a Megyei Értéktári Napon 33-34. oldal

Varga Orsolya (Mocsa)

Játsszunk pantomimet! – Dvorák Gábor és Patka Heléna műsora 34. oldal

Szilassi Andrea (Tatabánya)

A szülői kontroll megvalósításának eszközei

a digitális világban [Szomód] 35-37. oldal

Szilassi Andrea (Tatabánya)

Áldás és átok – Az okostelefon veszélyei [Ászár] 37-39. oldal

Kitekintő

Szilassi Andrea (Tatabánya)

Az 56-os napló kairói és varsói bemutatója 40-42. oldal

Nász János (Tatabánya)

Vallás, vallásos közösségek és a természet viszonya 43-44. oldal

Kissné Andrási Klára (Tatabánya)

Ismerjük meg egymást! [Nyitra] 45. oldal

Gyereksarok

Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)

Titokmesék gyerekeknek és felnőtteknek – Közönségtalálkozó

Beck Andrea íróval 46-47. oldal

Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)

Utazások a „Múzeum, művészet, muzsika” világában 47-48. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

Hűvösvölgyi sulis – melegen ajánlva 48-49. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

Állati népmesék 49-50. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

RiOlimpia 50. oldal

Zimonyi Zsanett (Esztergom)

Őszi rendezvények a gyermekkönyvtárban 51-52. oldal

Szlezákné Molnár Katalin (Oroszlány)

Sakkozz egy mesterrel! – Szimultán sakkverseny az OKSZÍK-ban 52-53. oldal

Helytörténet, honismeret

Kisné Cseh Julianna (Tatabánya)

Ölelkező pár a sírban – Őskori kettős temetkezés feltárása Tatabányán..... 54-56. oldal

Sári Alíz Imola (Tatabánya)

Megyei mártírokra emlékeztünk 56-57. oldal

Dr. Horváth Géza (Tatabánya)

Játékos helytörténeti ismeretszerzés gyermekeknek 58. oldal

Egyesületi élet

Feketsné Kisvarga Anita (Tatabánya)

Egyesületi délután a szakmai napon..... 59-61. oldal

Sajtófigyelő

Nagy Edit (Tatabánya)

Cikkek bibliográfiája, 2016. szeptember 62-64. oldal

Országos Könyvtári Napok – nyitó konferencia Tatabányán

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA

Hagyományainkhoz híven idén is a tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár szakmai konferenciája nyitotta meg a 45. Országos Könyvtári Hét Komárom-Esztergom megyei programsorozatát.

Az idei szimpózium délelőttjén a könyvtári hét egyik témanapjának is ihletet adó „zöld könyvtár” kialakításának módszertanát tekintették át az előadók. A nap hátra lévő részében pedig a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Komárom-Esztergom Megyei Szervezete tartotta meg szakmai délutánját, melynek előadói a könyvtári kommunikációs csatornákkal és eszközökkel, illetve az itt előforduló konfliktushelyzetekkel és azok kezelésével ismertették meg a szakma képviselőit. *(Ez utóbbiakról bővebben az Egyesületi élet című rovatban olvasható beszámoló.)*

Elsőként dr. Voit Pál, a megyei könyvtár igazgatója köszöntötte a megye könyvtárosait, majd A zöld könyvtárak kialakításának módszertana című előadásával nyújtott átfogó

képet a könyvtárakban megvalósítható környezettudatos gondolkozásról, amely mind az intézményi működésben mind pedig a könyvtárhasználók körében történő népszerűsítésében megtestesül.

dr. Voit Pálról Török Csaba készítette a fotót.

A hallgatók részletes tájékoztatást kaphattak azokról a zöld könyvtári fogalmakról, melyek az építészeti megoldásoktól kezdve a könyvtárak ökológiai gyűjteményén át a szolgáltatásokban, a célcsoportok meghatározásában, a belső működés „zöld szemléletében”, az intézményi kommunikációban és a partnerkapcsolatokban egyaránt áthatják a könyvtári munkát.

Nász János ökológiai szakreferens-kollégánk A zöld könyvtár szolgáltatásainak kiteljesedése című előadásában konkrét példákon mutatta be, hogy itt, a JAMK-ban hogyan valósultak meg a könyvtári funkciókban bekövetkező paradigmaváltás következményeként a környezettudatosságon alapuló eredmények: az ökorészleg, a zöld olvasóterem, a rendszeresen

megjelenő hírlevelek és a folyamatosan bővülő ajánló-cikkbibliográfia éppúgy ide sorolhatók, mint a gyermekfoglalkozások, a táborok, vagy éppen a több éve jelentkező **Öko-esték** című rendezvénysorozat. Könyvtárunk azonban nemcsak a falain belül hirdeti, hogy felelősséget kell vállalnunk környezetünk megóvásáért. A városi rendezvényeken történő rendszeres megjelenésünkkel, a gyermekkönyvtári részleg témáival a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben működő községi könyvtárakban is szót kérünk a környezetvédelem érdekében. Mindeközben új partnerekre is szert tettünk: rendszeresen részt veszünk a *Klímaparát Települések Szövetsége*, a *Magyar Tudományos Akadémia* és a *Magyar Szociológiai Társaság Holisztikus Ökológiai Szakosztálya* konferenciáin, és tovább mélyítettük barátságunkat az érsekújvári, a zsolnai, és a nyitrai kollégákkal.

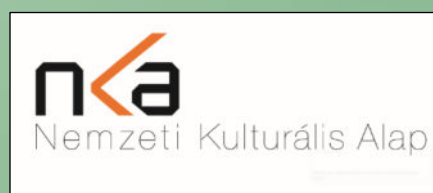
Nász János. Fotó: Török Csaba

Mikolasek Zsófia, a Megyei ellátási és módszertani osztály vezetője **Zöldülnek a települési könyvtárak** című előadásának bevezetőjében a **Nemzeti környezetvédelmi program** 2014 és 2019 között megvalósítandó céljairól és az *IFLA Környezeti Fenntarthatóság és Könyvtárak Speciális Érdekltségű Csoportjának* feladatairól beszélt. Az előadás második részében a KSZR-könyvtárak főbb zöldstartégiai pontjairól szólt. A községi könyvtárak korszerűsítése, az energiatakarékos tárgyi eszközök beszerzése, az úgynevezett „zöld polcok” létrehozása, melyeken a természetvédelemhez kapcsolható dokumentumok sorakoznak, az évről évre

szélesedő környezetvédelmi vetélkedők, rendezvények palettája mind-mind a megyei könyvtár társadalmi felelősségvállalásának kiteljesítését mutatja.

Nagy Ádám, a megyei könyvtár kommunikációs munkatársa **Könyvtári kommunikáció** című előadásában számolt be a könyvtárak hatékony információtovábbításának eszközeiről. A hagyományos fogalmak mellett megismerhettük a közösségi média nyújtotta lehetőségeket, de a saját honlap, a szóróanyagok, a hírlevelek és a személyes tájékoztatás fontosságáról is hallhattunk. Olyan hatékony, de a könyvtárak által talán még nem gyakran alkalmazott kommunikációs módszerről is szó esett, mint a PR-film.

Kissné Anda Klára, a Tájékoztatási és bibliográfiai osztály vezetője az idei Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozat keretében megvalósuló programokról számolt be **A Nagy Könyvtári Beavatás – Zöldprogramok Tatabányán** című előadásában. 2016-ban összesen 34 program valósul meg a környezetvédelem jegyében, 29 együttműködő partner támogatásával. A József Attila Megyei és Városi Könyvtár a rendezvények szervezésével és lebonyolításával azonban nemcsak színes és tartalmas időtöltést biztosít az érdeklődők számára, hanem szemléletet is formál, sőt maga is nyer: ismertséget, kapcsolatokat, költséghatékonyságot a program mellé állt szponzorok révén, sőt módszertani bástyájává válhat azoknak az intézményeknek, melyek azonosulni tudnak mindazokkal a törekvésekkel, melyeket könyvtárunk az öko-tudatosság területén tesz. Ebben bízva szerveztük meg szakmai napunkat, és ennek fényében végezzük mindennapi tevékenységeinket.

Az Országos Könyvtári Napok Komárom-Esztergom megyei programjait a Nemzeti Kulturális Alap támogatja.

A „legek” napja

KISSNÉ ANDA KLÁRA

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár története során a leghosszabb nyitva tartással lepte meg látogatóit október 7-én, pénteken. Először tartott nyitva éjszaka. Nem csupán az indokolta ezt, hogy a 11. Országos Könyvtári Napok tematikája könyvtári „legek”-re sarkallt, hanem azoknak a diákoknak a véleménye is, akik úgy nyilatkoztak a könyvtár heti programok összeállítása során, hogy rendezvényeink elérhetetlenek számukra a tanrend, a szakkörök, a másnapi felkészülés miatt. Gondoltuk, hát legyen! Milyen időpont lenne alkalmasabb számukra, mint a péntek este – és tetézzük rögtön éjszakával! Számos rendhagyó eseményt kínáltunk már délutántól. Ezek nagy része Fő téri központi könyvtárunkban zajlott, volt fiókkönyvtári programunk, de nem riadtunk vissza a kültéri és a más intézménybe kihelyezett, illetve a Forrás Rádió támogatásával megvalósuló akcióktól sem.

Pénteken ért véget az a rádióval közös játék, amely minden nap más-más, a megyei könyvtárhoz és szolgáltatásaihoz kapcsolódó kérdésre várta a helyes válaszokat, naponta egy szerencsésnek egy örökös olvasójegyért. A fődíjat főszponzorunk pénteken sorsolta ki azok között, akik a hét során jól válaszoltak. A megyei könyvtár tizenötezer forint értékű könyvcsomagját egy környei hölgy veheti majd át.

Az Árpád téren Szeimann Zsuzsa vezetésével az Árpád Gimnázium Vegyeskara, mintegy 25–30 diák segített a járókelők figyelmét felkelteni, ahogy könyvvel a kezükben lassan összeálltak egy énekes flashmobra. A felvétel a könyvtár Facebook-oldalán megosztott.

A Népház Úti Fiókkönyvtárban a megyei könyvtár környezetvédelmi fotópályázatának eredményhirdetése és kiállításmegnyitója zajlott. A pályázatot még augusztusban írtuk ki azzal a céllal, hogy felhívjuk a figyelmet Tatabánya és a város közvetlen környezetének olyan természeti értékeire, amelyeknek megőrzését fontosnak

véljük, vagy megóvása nagyobb odafigyelést igényel. Ennek megfelelően „TÉT - Tégy Érte Többet!” címmel (nem feltétlenül szép) fotókat és fotósorozatokot vártunk. A beküldött képeket Dallos István fotóművész, Oláh András Márton környezet- és klímavédelmi referens, valamint Nagy Edit, a könyvtár kiállításszervezője értékelte. A végül húsz képből megvalósult kiállítást ifj. Gyüszti László igazgatóhelyettes nyitotta meg és Dallos István fűzött hozzá értékelést. A megnyitón jelen volt Boda Andrásné, a Tatabányai Klímakör Közhasznú Egyesület elnöke, valamint Benyeczkó László, a Digi Sarok ügyvezetője. Mindkét társaság jelentős díjfelajánlással támogatta a pályázatot a megyei könyvtár tízezer forint értékű könyvjutalma mellett. A fődíjat Endrédi Béla nyerte, különdíjban Sisa Mária részesült.

A TÉT fotópályázat eredményhirdetése.

Fotó: Török Csaba

Ezzel egy időben várták az Árpád Gimnáziumba a Mensa HungarIQa Egyesület tesztgondnokai azokat, akik saját IQ-szintjük megméréttetésére vállalkoztak, illetve vette kezdetét a központi könyvtárban a könyvtártúra, hogy alkalmat kínáljon a nyílt, olvasótéren kívüli terek megtekintésére és betekinteni a könyvtárosok „színpalak mögötti” munkájába.

A hagyományos könyvtári zárórával indult Tatabánya első slam poetry versenye, amely a gimnazisták javaslatára szerveződött. Házigazdája Csider István Zoltán, avagy röviden csak CS. I. Z. író, slammer volt, aki ebben a – leginkább élőszóban hatásos – költészeti

műfajban több díjjal, elismeréssel a háta mögött nemcsak gyakorlottan irányította a versenyt, hanem maga is előadott néhány saját költeményt. A városban egyedülálló kezdeményezés szép számú közönséget vonzott. A tizenegy versenyző mellett előre nem regisztrált fellépők is akadtak. Az open mic alatt volt ideje a két holtversenyzőnek felkészülni egy újabb megmérettetésre. A végső sorrendben első helyezett *Somogyi Csaba*, második *Taizs Gergő*, harmadik *Börzsei Dávid* a *Vértesszentkereszt* tizenöt-, tíz- és ötezer forint értékű ajándékutalványát, valamint a megyei könyvtár könyvjutalmaként CS. I. Z egy-egy friss kötetét nyerte. Korát meghazudtoló különdíjas lett *Kotaska Zoltánné*, aki hetvenen túl is szellemes, ironikus hangvétellel „nézett tükörbe”, jutalmaként az *Alexandra Kiadó és Könyvárúháza* tizenötezer forint értékű könyvcsomagját vehette át. Az egyhangúan pozitív visszajelzések nyomán a megyei könyvtár felkarolja, és a jövőben helyszíniként szolgál, klubként szervezi tovább a slam poetry közösségét.

Slam Poetry verseny. Fotó: Nagy Ádám

Az este még mindig a fiatal, középiskolás generációt megszólítva folytatódott zenés programmal. Az *Új Nemzedék Tatabányai Községi Térrel* közös szervezésben *Cserteg István* a '60-as évekig nyúlt vissza, hogy a bakelit-korszak zenei világát megismertesse. Ez volt **A fekete lemez éjszakája**. A rövid, érdekes és lényegre törő előadást a gitár- és énekszó, az együtténeklés hozta közel és tette hangulatossá. Bob Dylan és a Beatles, az Illés és a Metró dalait idézték fel a fiatal és rendkívül tehetséges zenészek: *Tarnóczy Dávid* és *Aranyi Luca*,

valamint a *Pure Basic duó*. Szeimann Zsuzsa és néhány kórustag erősítette a bátortalan éneklőket a bányáslámpák fényében akár a **Kócos kis ördögök voltunk**, akár a **Ha én rózsá volnék** gitárkísérete alatt. *Bakos Szonjával* már korban közelebbi vizekre evezve a *Tankcsapda* **Mennysorság** *touristja* kétszer is felcsendült.

A fekete lemez éjszakája c. programon Török Csaba fotózott.

Ifjabb Tonomár István, a komáromi *Jókai Mozi* vezetőjének előadása a Marvel és a DC szuperhőseiről szólt. A már megcsappant közönség a két képregénykiadó hatalom érdekes összehasonlításának volt részese. A DC (Detective Comics) alakult meg először 1934-ben azzal, hogy bevállalta az új típusú hős, Superman karakterét a kiadványaiban. Öt évvel később megalakult az Amerikai Egyesült Államok másik nagy ponyvaregény-kiadója, a Marvel Comics. Hallottunk az alapítóról, a két kiadó szín- és képvilágáról, hőseikről. A történetiség mellett bejátszásra kerültek az első filmjelenetek. Mulatságos volt a '40-es évekből jeleneteket látni, milyen trükkökkel igyekeztek vászonra vinni Amerika Kapitány vagy éppen Batman szuperakcióit. Tonomár István a közelmúlt kasszasikerei után a szuperhős-széria következő években várható filmjeiről is említést tett. Az előadás végén feltett kérdésekre szívesen beszélt a mai, megváltozott mozi technikáról és -üzemeltetéséről.

A péntek éjszakát az *MCE Felsőgallai Amatőrscillagász Klub* prezentációja zárta – nemcsak mint a 45. Komárom-Esztergom Megyei Könyvtári Hét pénteki programsorozatának

befejező előadása, hanem mint az őszi évadot záró utolsó Öko-este is. Ennek megfelelően *Nász János*, a megyei könyvtár ökoarculatáért felelős munkatárs és az Öko-esték házigazdája köszöntötte *Moczik Csabát*, a klub vezetőjét és visszatérő előadónkat, hogy az őszi égbolt jellegzetességeit bemutassa. A vásznon feltűnt a Pegazus, a Hattyú, a Sas, látható volt az Ikrek, a Rák és a télbe forduló égbolt még néhány csillagképére is vetettünk néhány pillantást. Sajnos az időjárás, a borús, felhős ég nem tette lehetővé, hogy a felállított távcsővel a szabad égbolton is megvizsgáljuk a bent kivetített csillagokat. Az előadó viszont felhívta a figyelmet az éjszakai túrákra, amit rendszeresen szerveznek.

Nem tervezett, de örömteli hozadéka volt a pénteki programnak, hogy a csillagászokkal könyvtárunkat meglátogatta a *Duna-Ipoly Nemzeti Park* egyik vezetője, valamint néhány asztalon egy röpké vadászkiállítást is kínálhattunk az este résztvevőinek. Érdekes és tartalmas volt ez a nap: hozott nem várt sikert, a jövőre nézve hasznos tapasztalatokat, felmérhettük látogatóink igényeit, és visszajelzéseink szerint, aki itt volt, elégedetten távozott. Mi is elégedettek lehetünk!

Játékosan és komolyan a kamaszokkal

KISSNÉ ANDA KLÁRA

2016. október 8. sem volt eseménymentes nyitva tartás a József Attila Megyei és Városi Könyvtár központi könyvtárában.

Már fél tíztől regisztrálhattak a kincskeresők arra a helyismereti játékra, amelyet *dr. Horváth Géza* és *iff. Gyüszi László* helyismereti könyvtárosok állítottak össze. Nyolc állomáshelyet, azaz Tatabánya meghatározó intézményei és emlékhelyei közelében nyolc geoládát kellett megkeresni. A ládákban elrejtett kérdésekre, a velük együtt megadott források alapján válaszolhattak a résztvevők. Az ötletesség *Pohner Lászlóné* fiókkönyvtáros munkáját is dicséri. (*A játékról részletesebben olvashatnak a Helyismereti rovatban.*)

A szombati programok arra épültek, hogy a játék mellett mivel segíthetjük a tiniket életvitelükben, nehézségeik leküzdésében és döntéseikben. Kézenfekvő volt, hogy a pályaválasztás szerepeljen a palettán. *Kovalcsik-Simon Adrienn*, a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Munkaerőpiaci Osztályának munka- és pályaválasztási tanácsadója azokra a kérdésekre koncentrált a prezentációjában, amelyek egy döntés előtt álló tiniben már a pályaválasztás kérdésének felmerülésétől megfogalmazódnak. Nem csak az egyéniség, hanem az adott szakma sajátosságainak figyelembe vételére is felhívta a figyelmet: fizikai igénybevétel, egészség megőrzése, biztosított szabadidő és munkaórák száma stb. tekintetében mit nyújt, mi várható? Számos weboldalra mutatott példát, amely segít az orientációban akár önismereti tesztekkel, akár szakmát bemutató kisfilmekkel.

Kovalcsik-Simon Adrienn. Fotó: Csejtei Zsolt

Az előadást szervesen egészítette ki *Nádasi Zoltán*, a Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Esztergom Térségi Irodájának pályaorientációs tanácsadója. Az átalakított iskolarendszer és képzésformák, az ösztöndíj-lehetőségek feltérképezése után a címnek megfelelően valóban a megyei hiányszakmákról és divatszakmákról tájékoztatót. Divat például a marketinggel, a humánerőforrással, a kommunikációval foglalkozni, a médiában elhelyezkedni, míg hiány mutatkozik a szakmunkásokból: ács, gyakorló ápoló, villanyszerelő, szakács stb. A folyamat mögött nyilvánvaló piaci és gazdasági folyamatok, a munkaerőpiac átalakulása, a

külföldi munkavállalás áll. Öt-hat évvel előre tekintve prognosztizálható a szakmunka keresletének nagyobb anyagi megbecsülése, érdemes tehát diploma helyett ebbe az irányba elindulni. Már a képzés során munkaviszony, annak összes járuléka és jogosultsága, munkabérnek is beillő juttatások illetik meg a tanulók többségét.

A két szakember nemcsak tájékoztatót, hanem személyes pályaválasztási tanácsadást is tartott az érdeklődőknek. Többen szülővel érkeztek. Akit pedig ez még nem győzött meg, *Sziráki Éva* grafológusnál tehetette próbára magát. Ez alkalommal ugyanis a kézírás elemzése is csak azt a célt szolgálta, hogy „*Merre tovább?*” Ahogy Kovalcsik-Simon Adrienn is elmondta, nem mindegy, hogy örömmel vagy kényszerből végzi-e majd valaki a munkáját. Sokan voltak rá kíváncsiak, hogy személyiségükhöz milyen fajta tevékenység, szakma illene. Bizony előfordult, hogy várni kellett az elemzésre.

Akik ide álltak sorba, kihasználhatták volna a lehetőséget akár egy konfliktuskezelő tréninghez is. Úgy tűnt azonban, hogy ez a nyílt színen, az olvasótérben nem vonzza a jelentkezőket. *Huszárné Lovász Marianna* pszichopedagógus, a *TJ ESZI Család és Gyermejkölési Központ* munkatársa érdekes, egy-egy adott helyzetre asszociált játékokra és tesztre invitálta a kamaszokat. Hogy mennyire „zűrös ügyekbe” keveredhetnek, és melyikből hogyan kecmeregnek ki, az megint csak az önismeretet teheti próbára, nem utolsó sorban pedig megerősíti azt.

A délután sem maradt program nélkül. Sokan már az utcán felkapták a fejüket a megyei könyvtár mellett parkoló tűzoltó autóra. Szerencsére azonban nem tűz miatt állt itt, hanem mert a *Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság* szolgálattevői mutatták be, milyen extrém helyzetekben kényszerülnek sokszor mentésre. Ahogy *László István* tűzoltó főtörzsszázalós elmondta, bizony nem ritka, hogy idős, magatehetetlen emberekkel történt házi balesetek során alpintchnikát alkalmazva, a

kisebb anyagi kár okozása miatt a tömblakás ablakán keresztül jutnak be. Értetniük kell azonban ahhoz is, hogy vízbe csúszott autókat – vagy éppen vízibiciklit – hogyan hozzanak a felszínre. A vetített képek mellé a mentés során alkalmazott eszközöket is magukkal hozták. Többen megpróbálkoztak az egyre nehezebb csomókötéssel, de akadt jelentkező arra is, hogy egy képzelt baleset során stabil helyzetbe rögzítsék a katasztrófavédők.

Veszélyhelyzet imitálása, amelyben segít a tűzoltóság.

Fotó: Csejtei Zsolt

A nap a héten kitöltött kerékpáros KRESZ totók nyerteseinek kihirdetésével zárult. Kinek ne lenne fontos a gyermekek biztonsága? Ez indította el azt az együttműködést, amelynek eredményeként a *Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság Baleset-megelőzési Bizottsága* segítségével játékot indítottunk a 10–15 évesek között. A tinik két kategóriában, életkoruknak megfelelő nehézségi fokozat szerint keddtől péntekig tolthettek ki totókat. A kérdések és feladatok a kerékpáros közlekedésre vonatkozó szabályok és a kerékpárral kapcsolatos fogalmak ismeretét mérték fel. Sajnos az értékelés arra mutatott rá, hogy jelentős többségük nincs tisztában a szabályokkal. A KEM RFK ajándécsomagjait és a megyei könyvtár jutalomkönyveit nem volt nehéz kisorsolni a helyes megfejtők között, mindössze négy tizenkét év alatti tini vihette azokat haza!

A szülőkre – de persze a gyerekekre is – gondolva erre a napra kívántuk „kifuttatni” azt a bibliográfiát, amelyet Petényi Erzsébet tájékoztató könyvtáros állított össze, és a könyvtár honlapján hívtuk fel rá a figyelmet (<http://www.jamk.hu/?q=hu/node/5318>). A pszichológia, a szociológia, a pedagógia és az egészségügy 2010 után megjelent szakirodalmából, illetve a szépirodalom elmúlt két évének, a könyvtárban megtalálható alkotásaiból válogatott dokumentumkínálat a kamaszokról vagy kamaszoknak szól. Ajánljuk mindenkinek, aki nehézségekkel küzd, tanácsokra szorul, vagy csak érdekli ez a korosztály!

Író-olvasó találkozó Bánhidán Petra Nagyová Dzerengovával

TARJÁNNÉ TIHANYI TÍMEA

A 45. Könyvtári Hét vendége Szlovákia egyik legsikeresebb írónője, akit író-olvasó találkozó keretében ismerhettek meg közelebbről a gyerekek 2016. október 7-én a Bánhidai Jókai Mór Általános Iskolában. *Petra Nagyová Dzerengová* Pozsonyból a szüleivel érkezett Tatabányára, a rendezvény előtt találkozott a Tatabányai Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnökével, *Mazalin Zoltánnéval*, valamint az önkormányzati tagokkal, akik végigkísítették a Szlovák Ház gyűjteményén, majd elkísítették a találkozóra.

A Bánhidai Jókai Mór Általános Iskola egyik tantermében megrendezett író-olvasó találkozót az intézmény igazgatója, *Makszinné Pálfi Enikő* nyitotta meg, köszöntve a közönséget és a hivatalos vendégeket. A köszöntőt követően Petra Nagyová Dzerengová szlovákul üdvözölte a megjelenteket, megkérdezte a diákokat, hogy milyen nyelven szeretnének társalogni. A többség a magyar nyelvet javasolta, így bemutatkozását magyar nyelven kezdte, itt-ott szlovák kifejezésekkel fűszerezve.

Az eseményen Tarjánné Tihanyi Tímea fényképezett.

Az írónő érdeklődött a gyerekektől, hogy olvastak-e valaki a **Klára és a mumusok** című, magyarul először megjelent könyvét. Egy-két személyt kivéve, sajnos nem volt jelentkező. Ezért kedvesnőnek felolvasott egy részletet, a közönség volt az a feladat, hogy a történet egyes szlovákul kiejtett szavainak találja meg a helyes magyar megfelelőjét. A diákok igen aktívak voltak, egymás után jöttek a jobbnál jobb ötletek, így nem maradt el a helyes megoldás. Folytatásként az írónő találós kérdések sorával próbálta a gyerekeket rávezetni arra, hogy milyen területen dolgozott az írást megelőzően, mi inspirálta könyvei megírására. Mivel többgyermekes anyuka, így könnyen ment a kommunikáció.

Mint utólag kiderült, Kassán született, majd az egyetemi éve alatt légikisasszonyként dolgozott az első szlovák légitársaságnál. A közgazdasági egyetem befejezése után a Szlovák Televízió riportereként, bemondójaként dolgozott. Gyermekai születése után már csak az írással

foglalkozott. 2010-ben indult a választásokon, az emberek bizalmát elnyerve jelenleg Pozsony város egyik főpolgármester-helyettese. Felnőtteknek szánt könyvei után a gyermekkönyv-írással is próbálkozott. Az író négy gyermekéhez fűződő történetei elevenednek meg a lapokon, jó szórakozást biztosítva a kisiskolás korosztálynak. **Klára és a mumusok** című könyve olyan problémát vet fel, mely szinte minden családban előfordul, amikor a gyermek fél a saját szobájában aludni, mert ott éjszaka mumusok járnak. De mire jó a nagypapa, aki segít megoldani a problémákat? Az izgalmas történet Petra Nagyová Dterengová tervei szerint legalább 3-4 kötetes sorozatban folytatódik. Az író-olvasó találkozó végén a lelkes diákok sorban álltak aláírásért. Ugyan az írótól nem volt könyvük, amit dedikálthattak volna, de egy üres papírlap is megfelelő volt arra a pár kedves sorra, amit a jól sikerült találkozó emlékével együtt megőrizhettek.

Szabadtéri játszoda és barátkozás a hüllőkkel

TARJÁNNÉ TIHANYI TÍMEA

A 45. Könyvtári Hét keretében, 2016. október 4-én szabadtéri játszoda várta a szórakozni vágyó gyermekeket a bánhidai Puskin Művelődési Ház előtti téren. A játszótér népi hagyományörző játékait a Tatabányai Városi Szabadidőközpont Szövetség biztosította. A játszótér különlegességét az adta, hogy régebbi korok fából készült játékait fedezhették fel újra az érdeklődők. A rossz, esős időjárás ellenére az eszközök hamar gazdára találtak. A gyerekek nagy érdeklődéssel próbálták ki az eszközöket. Életre keltek a gólyalábak, egyéb szokatlan lábbal hajtható szerkezetek. A sok sikertelen próbálkozás azért meghozta gyümölcsét, sőt mi több, jó példával szolgált. A gyerekek után a tanárok, szülők, járőrök is kipróbálták a komoly egyensúlyérzéket, olykor összehangolt mozgást igénylő eszközöket. A játszótér sikerességét mutatja, hogy zárás után, a könyvtárlátogató gyermekek és szülők kérésére a játékok újra visszakerültek kipróbálásra a térre. Jó érzés volt

látni, hogy korunk internetfüggő világában az egyszerű népi játékok még mindig érdekesek.

Fotók: Tarjánné Tihanyi Tímea

2016. október 4-én a Bánhidai Fiókkönyvtár vendége volt *dr. Laczkovics István* terrarista, aki a nap folyamán több előadást tartott a főképp gyermekekből álló közönségnek, egyedülálló lehetőségként magával hozva számos göte- és teknős faj egy-egy példányát, melyet az előadásokat követően megtekinthetett, kézbe foghatott a hallgatóság. Az előadások reggel 9-től kezdődtek és - eltekintve a déli időleges látogatóhiánytól - még a hivatalos zárás után is jócskán tartottak, mert az előadásokon résztvevő tanulók közül többen az iskola után szüleikkel és testvéreikkel még egyszer visszajöttek az állatsimogatóhoz. A korábban évtizedekig külföldön élt előadó beszélt a hüllők és kételtűek taxonómiai helyéről, etológiájáról, a biokémia alapjairól valamint ember és állat kapcsolatáról, előadásába interaktív módon bevonva hallgatóságát.

A nap folyamán többször is tanúi lehettünk annak, hogyan lehet feloldani a gyermekkori gátlásokat, amelynek során az önmagukat gyávának, és a hullóktól, kételtűektől rettegőnek tartó résztvevők kezükbe véve egy-egy gőtét vagy kis teknőst megszabadultak félelmeiktől. Az előadások sikerét az oldott hangulaton kívül az is segítette, hogy dr. Laczkovics István szemléltetésként az öt világrészből származó gyűjteményéből érdekes tárgyakat mutatott be (strucc- és emutojást, tahiti óriáscsigát, fülöp-szigeteki mauritiusi kagylókat stb.). Ezeket a résztvevők éppúgy megfoghattak és megvizsgálhattak, mint az állatokat. Az állatok műanyag tartókban történő elhelyezése telitalálat volt, nem csupán baleset nem fordult elő, de még balesetveszélyes helyzet sem.

dr. Laczkovics István. Fotó: Tarjáné Tihanyi Tímea

Az állatokkal történő személyes kapcsolat lehetősége, a látványtetés, az állattartásra vonatkozó tanácsadás egyaránt elősegítette, hogy a közönség a jövőben az állatok révén közelebb kerüljön a természethez. A sikerre jellemző, hogy az első előadástól kezdve szinte minden további foglalkozás megcsúszott, mert a távozó csoportok alig tudták otthagyni az állatsimogatót. Emiatt kevesebb idő jutott a könyvtár melletti téren kialakított öko-játszótér használatára, mely szintén érdekesnek ígérkezett. A diákok közül sokan jelezték könyvtári beiratkozási szándékukat, de erre, a szülők jelenlétének hiánya miatt, sajnos csak a továbbiakban kerülhet sor. A gyerekek és a pedagógusok egyöntetű, folyamatosan érkező pozitív visszajelzése szerint a továbbiakban is szívesen fogadnának hasonló rendezvényeket.

Úristen, kamasz lettem! – Sohonyai Edit előadása Felsőgallán

SÓVÁGÓ ZSOLTNÉ

Sohonyai Edit a mai magyar ifjúsági irodalom egyik legnépszerűbb képviselője. Az idei programok egyike volt 2016. október 6-án az „Úristen, kamasz lettem!” című találkozó *Sohonyai Edit* Fejér Megyei Prima Díjas ifjúsági regényíróval. A rendezvénynek a Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola adott otthont.

A tinik nyelvét, gondolkodásmódját kiválóan ismerő írónőt nagy érdeklődéssel várták az iskola 6-7-8. évfolyamos tanulói. Sohonyai Edit már az első percekben elvarázsolta közönségét. Rögtön, a legelején bevonta hallgatóit az előadásába. Interaktív formában beszélgetett a gyerekekkel a kamaszkor szépségeiről és problémáiról. Humorral fűszerezve adott tanácsokat az őket foglalkoztató kérdésekről, lány-fiú kapcsolatokról, érzelmekről. Olyan dolgokról beszélt, mint az ismerkedés, viselkedés, metakommunikáció, párválasztás stb. Az előadás alatt több vicces, derűtséget okozó feladatra hívott ki gyerekeket a nézők köréből.

Előadása nagy sikert aratott a gyerekek és a tanárok körében. Mindenkit magával ragadott a stílusa, előadasmódja. A könyveit, melyekre többször utalt is, egyre többen keresik a könyvtárban.

Fotó: Kissné Anda Klára

Kertvárosi mesedélután Finy Petrával

ADORJÁN MÁRIA

2016. október 4-én a Kertvárosi Fiókkönyvtárban az érdeklődő gyerekek mesedélutánon vettek részt Finy Petra írónővel.

Finy Petra elvarázsolta a gyermekeket.

Fotó: Csejtei Zsolt

Rendezvényünkre 46 tanuló jött el (első osztályosoktól negyedikesekig) három tanítónő kíséretében. Először egy lepke formájú kézbáb segítségével megismerkedtünk a folyton szundikáló lepkével, akit a gyerekek nagyon szerettek volna felébreszteni, majd egy mókás fejfedő segítségével Finy Petra robottá változott. A gyerekek bevonásával, kirobbanó hangulatban mutatta be, hogy a mesék mellett remek verseket is ír és jó előadó. Sok könyve közül a most a Pagony Kiadó „**Most én olvasok**” sorozatában megjelenő **Milu** könyvekkel ismerkedhettünk meg. Ez négy részes, tematikus sorozat. Az első részben még alig van szöveg a sok aranyos illusztráció mellett, majd a sorozat további kötetekben az egyre növekvő szövegmenyiség mellett csökken a képek száma. Végül a negyedik kötet hosszú meseregénnyé alakul. A cél az, hogy ahogy a gyerekek nőnek és egyre jobban tudnak olvasni, mindig találkozhassanak kedvenc szereplőikkel. A mesékben Milu és barátnője, Kamilla két sárkányuk Bátor és Buci segítségével kalandos időutazásokon vesznek részt. Az első részben Egyiptomba, majd az olimpiára, az indiánok közé végül a lovagkorba látogatnak el. Kivetítő segítségével szóban és képen

élvezhették a mesét. Végül egy bájos felvétel segítségével megismerkedtünk a „**Tesó üggyel**”, vagyis azzal, milyen is, ha valakinek kistestvére születik. A rendezvény záróakkordjaként a gyerekek lelkesen beszélgettek az írónővel.

A rendezvény sikerét bizonyítja egy történet. Néhány nap múlva beszélgettem a könyvtárban egy második kisfiú édesanyjával, aki mosolyogva mesélte, hogy a gyerek *(aki különben leginkább az autós és más ismeretterjesztő könyveket szereti)* tudta az írónő nevét, és felvilágosította anyukáját, hogy Finy Petra nemcsak író, de költő is.

A KÖNYVTÁRI HÉT ESEMÉNYEIRŐL KÉSZÜLT
BESZÁMOLÓKAT FOLYTATJUK
A NOVEMBERI SZÁMBAN

Németh László magyarságképe – Monostori Imre előadása

PETÉNYI ERZSÉBET

A 19. Komárom-Esztergom Megyei Keresztény Hét második napjának rendezvénye a József Attila Megyei Könyvtárban zajlott. 2016. szeptember 26-án dr. Monostori Imrét láttuk vendégül a Keresztény Értelmiségiek Komárom-Esztergom Megyei Szervezetének meghívására.

Előadásában Németh László magyarságtudatáról, magyarságképéről, magyarságeszményéről hallhattunk. Papp István, a szervezet képviselőjében elmondta, hogy a vendégek otthonosan érzik magukat a könyvtári környezetben, hiszen az előadó korábban a könyvtár igazgatója volt, a keresztény értelmiségiek jó kapcsolata a megyei könyvtárral pedig már 20 évre nyúlik vissza. Az őszi Keresztény Hét egyik eseményét hagyományosan minden évben a könyvtárban rendezik.

A József Attila-díjas irodalomtörténész, kritikus, pedagógus Monostori Imre kedvenc kutatási témája Németh László élete, munkássága. Ezúttal esszéiben megjelenő gondolatait elemezte.

Szándéka szerint azt szeretné bizonyítani, hogy Németh László elképzelései a ma embere számára is korszerűek, érvényesek. Németh László szavaival kezdte előadását, melyet a **Tanú**¹ című, 1932 és 1937 között megjelenő egyszemélyes folyóirata első számának bevezetőjében olvashatunk: „Folyóiratom ihletője e kor igazi mûzsája: a szorongó tájékozatlanság. Hajótöröttek vagyunk, akik a csillagokat nézzük, s a partot keressük, abban a hitben, hogy van part, s a csillagok vezetnek.” A magyarság szétszabdaltsága, a magyarság helyzete Európában, a hajótörött lét ma is éppolyan aktuális probléma, mint Németh László idejében volt.

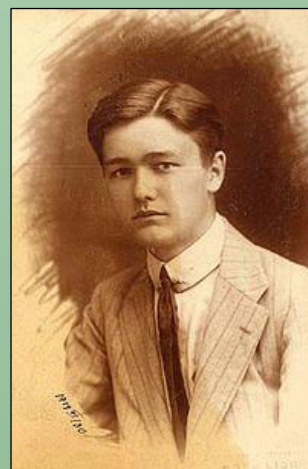
Monostori Imréről Török Csaba készítette a fotót.

Németh László megítélése mindig is ambivalens. A húszas évek végén valóságos szellemi forradalmárként, a harmincas és a negyvenes években társadalmi diagnosztaként tartották számon. Monostori Imre felidézte a 2001. április 14-én, az író születésének 100. évfordulóján Tamás Gáspár Miklós tollából született **Az éleslátó vak**² című írást, melyben ez olvasható: „romlékony, többnyire elavult, nem olvassák egyébként sem; élete során mind a jobb-, mind a baloldali totalitarizmussal «időleges szövetséget» kötött. Ahhoz sem férhet «semmi kétség», hogy «antiszemita volt...»”.

Időrendben végighaladva ismerhettük meg eszmevilágának főbb vonulatait, alakulását. Esszéiben kiemelt helyen vannak a korra, a

nemzet állapotára vonatkozó kérdések, az európai összefüggésekre figyelő válaszok. Egységes Európában gondolkodott, a magyar sorskérdést Európához kapcsolta. A magyarság közép-európai és európai szerepével kiemelten foglalkozott. Felvállalta nacionalizmusát, de nem a másokat eltaposó, a mások felett uralkodni vágyó értelemben, csakis a magát megvédő nemzet értelmében. „... hódítani csak szívvel és aggyal menjünk”³ – írja.

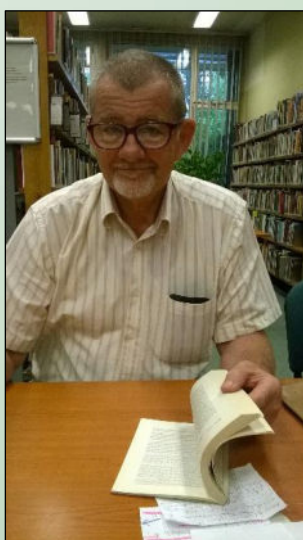
Véleménye szerint a nemzeti összetartozás legfőbb eszköze, illetve létformája a kultúra, ezen belül az irodalom. A világirodalmi kapcsolatokat nagyon fontosnak tartotta, különösen egy kis nemzet esetében. A magyar irodalom és műveltség világszintre emelése elsőrendű feladat. A történelmi realizmust képviselő irodalom hordozza a magyar sorsot áthagyományozó „mélymagyar” kultúrát. Németh László szerint ennek az irodalmi gondolkodásnak a képviselői - Bessenyei, Csokonai, Berzsenyi, Katona, Kemény Zsigmond, Széchenyi István, Ady Endre - viselik a mély magyar alkat jellegzetességeit. Monostori Imre felelevenítette Németh László **Sznobok és parasztok**⁴ című híres cikkét, melyben a szellemi élet kettészakadásának veszélyeit taglalja. Kíváncsún lenne a magyar és az európai magatartás, a két minőségi kultúra összefűzése. Ez a szintézis, a harmadik út, nem valamiféle köztes megoldás, inkább az európai és a magyar értékek összefonódása.

Németh László. A kép forrása:

[https://hu.wikipedia.org/wiki/Németh_László_\(író\)#/media/File:N%C3%A9metL%C3%A9szl%C3%B3.jpg](https://hu.wikipedia.org/wiki/Németh_László_(író)#/media/File:N%C3%A9metL%C3%A9szl%C3%B3.jpg)

Szó esett a **Kisebbségben**⁵ című tanulmányáról, mely máig a legvitatottabb, legproblémásabb műve. Németh Lászlót sokszor félreértették, negatívan ítélték meg, s ez nem egyszer azért volt, mert megfogalmazásai nyersek, bántók és félreérthetők. Előfordul, hogy az érzékeny, változékony történelmi időszakokban nem a megfelelő időpontra időzítette a mondanivalóját. Az 1939 tavaszán a németek prágai bevonulásakor megjelenő írás két önmagában is problematikus folyamat áttekintéséből épül fel: a mélymagyar jelleg elhalványodásának történelmi folyamata az egyik, az asszimiláció problematikája a másik. A két téma összekapcsolása a második zsidótörvény idején kényes pontokat érintett.

Monostori Imre ma is aktívan kutat és ír.
Fotó: Szilassi Andrea

Az előadó kiemelte a második **Szárszói beszéd**⁶-et, mely összefoglalja Németh László mélymagyar gyökerű történelemszemléletét, újra meghirdeti az értelmiségi társadalom, a minőségyszocializmus eszményét. A revansra törekvő magyar zsidóságról kíméletlenül őszintén, s talán nem szerencsésen fogalmaz. Az esszé végkicsengése mégis a társadalmi és a történelmi méretűre hangolt optimizmus. Őszintén hisz abban, hogy lehetőség van az öntisztulásra. A jövőt vizsgálva fontosnak tartja, hogy magyar érzelmű vezetői legyenek a háború utáni országnak.

Németh László a 60-as években szenvedett a szétesési folyamattól, az évtized második fele már csaknem teljes kiábrándulást, csalódást jelentett számára. Már ekkor jelezte a globalizáció negatív tüneteit, hazai megjelenését és romboló hatását a magyarság közösségére.

A közönség soraiból elhangzó kérdésre válaszolva szó esett a Darvas Józsefhez és Szabó Dezsőhöz fűződő kapcsolatáról.

Szépirodalmi munkásságával kapcsolatos felvetésre előadónk elmondta, hogy most kimondottan az esszéiben megjelenő gondolatokra fókuszált, de a jövőben szívesen tart előadást Németh László regényeiről is. Épp most írt tanulmányt az **Iszonyról**.

Végezetül arra buzdított mindenkit, tanulmányozzuk és fogadjuk meg Németh László ma is korszerű, értő szavait, tanításait.

HIVATKOZÁSOK:

1. Tanú 1932. I. szept., 1.
2. Tamás Gáspár Miklós: Az éleslátó vak. Száz éve született Németh László. = Népszabadság, 2001. ápr. 14. p. 29.
3. Új reformkor felé. = Napkelet, 1928. 7. sz. p. 535–539.
4. Sznobok és parasztok = Magyarország, 1934, márc. 29.
5. Kisebbségben. Kecskemét, 1939, Első Kecskeméti Hírlapkiadó- és Nyomda Rt.
6. Szárszói beszéd. In Szárszó. Az 1943. évi balatonszárszói Magyar Élet-tábor előadás- és megbeszélés-sorozata. Bp., 1943, Püski, p. 39–52.

FELHASZNÁLT IRODALOM:

- Monostori Imre: Az esszéíró Németh László világgépe = Korunk, 3. évf. 2001. május, p. 17–22.
- Monostori Imre: „Magyarság és Európa” Németh László magyarságképe = Hitel, 15. évf. 2002. szeptember, p. 79–91.

Sebestyén Márta a városi könyvtárban

CSOMBOR ERZSÉBET

A Helischer József Városi Könyvtárban 2016. október 10-én nagy számú közönség várta a Könyvtári beszélgetések következő vendégét, a méltán népszerű Kossuth-díjas és Liszt-díjas népdalénekest, *Sebestyén Mártát*.

Sebestyén Mártával Bánhidy Vajk beszélgetett.

Fotó: Nyári Andrea

– *Hamarosan újra jelentkezik a televízióban a Felszállott a páva tehetségkutató verseny, amelynek újraindításában Sebestyén Márta nagy szerepet vállalt. Vajon tudták, hogy ilyen sikeres lesz a fogadtatása?* – tette fel a kérdést Bánhidy Vajk.

– *Bár nem lehet előre biztosan tudni, milyen lesz egy műsor fogadtatása, a Páva sikeresnek bizonyult, ami Balogh Júlia (a műsor vezető-szerkesztője) kemény munkájának köszönhető* – mondta az énekesnő.

– *Miért a népdaléneklést választotta hivatásul?*

– *Fiatalon néztem a Röpij pává, ami nagy hatással volt rám* – hangzott a válasz.

Sebestyén Márta elmondta még, hogy a Felszállott a páva is nagy nézettséggel fut, ami vonzza a fellépő gyerekeket. Természetesen az érdeklődésük is megvan a műfaj iránt. Ők népdalokat osztanak meg a facebook-on. Szenvedéllyel vetik bele magukat a versenybe, mindennek utána járnak, mint annak idején Sebestyén Mártáék. Mindig van, akiket magával ragad a néptánc, a népdal. Ha százezren művelik, hatásuk milliókat ér el.

Döntően azonban a családi háttér determinálta Sebestyén Márta életét. Édesanyja Kodály-tanítvány volt, maga is népdalénekes és karvezető. Az édesanyja családja a Békés megyei Köröstarcsán lakott, ahol az apa református lelkészként szolgált. Az énekesnő közigazdász apja Vas megyéből, Csempezkopácsról származik. A szülők a békés-tarhosi Wenkheim birtokon működött énekiskolában találkoztak, ahová az édesapa egy küldöttség tagjaként látogatott el. Márta főleg a vasi nagyszülőknél töltötte a nyarakat, ahol gyerekként belekóstolt a földműveléssel járó munkákba, a paraszti élet mindennapjaiba. Mára eltűnt az a világ, csak Erdélyben lehet még igazi paraszti élettel találkozni.

Az édesapa – Márta elmondása szerint – botfűlű volt, ám könyvszerető értelmiségi, aki precízen rendezte nagy könyvtárát. Igazi nyelvtelenség – 7 nyelven beszélt. A gyerekek tőle tanulták a könyv és az olvasás szeretetét. Márta kisebbik fia, Szabolcs hasonlóan a nagypapához, szeret olvasni, szereti a könyvet kézbe fogni.

A kislány kicsi korától szeretett énekelni, amiben édesanyja hatása is megmutatkozott. Az apa nem örült lánya művészi hajlamainak, ő más módon hatott a gyermekekre. Apja kedvéért járt Márta

évekig a Kis Matematikusok Baráti Körébe, bár - ahogy tréfásan mesélte, - sokszor fogalma sem volt arról, hogy miről beszélnek, de megtanult felelősséget vállalni. Apjától tanulta meg, hogy nem szavakkal kell szeretni a hazát, hanem azzal képviseljük a nemzetet, amit csinálunk, és ahogy végezzük a munkánkat. A nagy handabandázást ma sem szereti.

Sebestyén Márta vallja, hogy a gyerekeket mélyen megérinteni az őszintén előadott nemzeti versekkel, dalokkal lehet. Eredményre az iskola és a család együttműködése vezethet. Hogy miért nem a könnyűzene felé fordult? Kisgyerekként már vonzotta a népdal, a népi hangszerek. Hétéves volt, amikor megnyert egy népdalversenyt. Az első hellyel járt a népzenei lemez. A csángó énekes dalának finomsága nagyon megfogta. Nagyon sokszor meghallgatta, pedig szomorú balladát énekelt az előadó. Persze hallgatott Rolling Stones-t és másokat, de csak háttérzeneként, ami igazán hatott rá, az a népdal volt. Ma is énekel kórusban. Az együtténeklés fantasztikus élmény, közösen összedolgozva jön létre az összhang.

Érdekes, hogy parasztasszony nagymamája imádta az operettet, ami szép álmvilágba röpítette. Nem értette, hogy az unokáját miért az öreg parasztasszonyok éneke vonzza. Márta számára máig szép emlék, amikor nyaranta Csempeszkopácson kiültek a diófa alá énekelni, ő pikázott, vagy a diófán olvasott. Koncertezni is kisebb helyeken szeret, meghittség sugárzik belőlük. Szereti, ha látja még az utolsó sorban ülők szemét is. Igaz, a Szent Péter Bazilikában is énekelt, de a csempeszkopácsi kis templomhoz szokott, ezt a közeget szereti. Hasonló a velemi templom, ahol Gryllus Dánielékkel lépett fel. Meglepő, hogy egy hangra még a nagy zaj is elcsendesedik. Ez történt Spanyolországban, Granadában, amikor elkezdett egyedül énekelni. Úgy látszik a hangja a béke hangja. Talán nem véletlen, hogy az **István a király**ban ő énekelte az **Adj békét Uram...** című dalt.

Bartók azt írta 1931-ben, hogy a sok viszály ellenére hisz a népek testvériségében, ezért

minden nép felé nyitott volt. Hasonlóan gondolkodik az énekesnő is. A zenével gyakran többet lehet tenni, mint szavakkal. Vannak a léleknek régiói, melyekbe csak a zene világít be, vallotta Kodály és vallja Sebestyén Márta is.

2010-ben megkapta az UNESCO **Művész a békéért** kitüntetését, egyedüli magyarként. Hogyan fogadják az énekét a világ különböző részein? Sebestyén Mártát és a magyar népdalt talán **Az angol beteg** című filmben énekelt **Szerelem, szerelem** című népdal röpítette a világhír csúcsára. A dal világszerte nagy érdeklődést keltett a magyar népzene iránt.

Sebestyén Mártáról Nyári Andrea készítette a fotót.

Énekelt egy Károly herceggel és az angol királyi családdal közös ebéden, amikor *Göncz Árpád* utolsó elnöki látogatásán vett részt. Sebestyén Márta éneke ajándék volt a királynőnek. Az István királyról énekelt dal Károlynak annyira tetszett, hogy a brit nagykövetségen keresztül kért egy Sebestyén Márta albumot, amelyhez az énekesnő írt kísérő levelet. Nagy meglepetésére Károly válaszolt. Érdekli a magyar történelem és a magyar népzene. Az 56-os megemlékezésen is énekelt, amikor *Margaret Thatcher* és *Jeremy Irons* között ült. *Mádl Ferenc* köztársasági elnökkel a spanyol királyi családhoz látogatott, ahol szintén énekelt a királyi családnak. János Károly felesége, Zsófia görög hercegnő, így Sebestyén Márta görög dalt is énekelt. A királyné nem feledkezett meg erről, és a legközelebbi találkozás alkalmával rákérdezett, hogy sikerült-e felvenni görög dalokat tartalmazó lemezt. Végül Görögországban elkészült a lemez, amiből csak Zsófiának van egy példánya.

Az énekesnőt Kossuth- és Liszt Ferenc díjjal is kitüntették. Fotó: Nyári Andrea

Énekelt a japán császár látogatásán magyarul és egy dalt japánul is. Azóta is őriz egy ezüst kanalat, amit a császár küldött neki ajándékba. Sokan indultak el az ő hatására a pályán, például a „Páva” résztvevőinek egy része, de hatott például egy szerb énekesnőre. Büszkén beszélt a fiairól, akik ugyan nem követték a pályán, de a nagyobbik, Álmos és a kisebbik, Szabolcs is megtalálta a helyét az életben.

A közönség nehezen engedte el a bájos, színesen mesélő énekesnőt, akinek jó humora, remek utánzó tehetsége rendkívül élvezetessé tette az estét. A beszélgetés végén a közönség kérésére elénekelt az **Októbernek, októbernek elsején** című dalt. Nagyon reméljük, hogy nemsokára Sebestyén Márta-koncerten üdvözölhetjük őt Esztergomban.

Versmondó verseny Esztergomban

KOVÁTSNÉ VÁRADY ESZTER

Ebben az évben ünnepelte nyolcadik évfordulóját a „...virág volt a vers...” nemzetközi versmondó verseny, amelyet ötven éven felülieknek hirdetett meg Esztergom város könyvtára 2009-ben először, a Megyei Könyvhét és az Országos Könyvtári Napok keretében. Készülve az idei alkalomra, bepillantottam az elmúlt nyolc esztendő dokumentumaiba. Kellemes nosztalgiával emlékeztem a rendezvény hét évének kiemelkedő momentumaira, felejthetetlenül szép pillanataira. Az első év lázas szervezésére, amikor hosszas telefonbeszélgetéseket folytattam vadidegen emberekkel, és egyértelművé vált, milyen jól esik nekik a meghirdetett alkalom, hogy megmutassák

versszeretetüket, versélményeiket, versmondó képességüket. Jólestek ezek a beszélgetések, melyek során nem egyszer bizalmas és meleg hangú, jóleső társalgásba merültünk az aktuális jelentkező szándékozójával. Élmény volt ez is, mert hiába közhely, de így van: ki vagyunk éhezve a meleg emberi szavakra, az együttérzésre, az odafigyelésre. Jólesett látni, ahogy a nyolc év folyamán a résztvevők között ismeretségek, néha barátságok szövődtek. És nagyon jólesett hallani a versmondásokat; minden egyes évben elbűvölt az ún. „idős” korúak aktivitása, értő, érző és sokszor profikkal egyenértékű versmondása. Nem felejttem el a látványt, ahogy a mozgássérültet a dobogóra segítik, széket hoznak alá, de abban a pillanatban, ahogy megszólal, szinte szárnyal. Nem tudom elfelejteni, ahogy a vak férfit a mikrofonhoz vezetik, és ő megrázó módon előadja Kányádi: Halottak napja Bécsben című versét. Sok személyes élményt kaptam magam is az elmúlt hét esztendő szervezései során. De hát a mi hivatásunk már csak ilyen – a fizetés ugyan nem sokat ér, de az ember, ha megfelelően nyitott, csodálatos módon gazdagodhat.

A versenyzők. Fotó: Nyári Andrea

Idén, Babits halálának 75. évfordulóján különös rangot kap ez az esemény itt Esztergomban, a költőfejedelem olyannyira kedvelt városában. Esztergom számos színvonalas műsorral emlékévet tart az évfordulóhoz kapcsolódóan, – ezért kértünk a jelentkezőktől ebben az évben a szokásos három magyar verscím között egyet Babitstól. Érdekes, hogy ez a kérés kicsit megtorpantotta a jelentkezőket. Többen mondták, hogy nem, Babits-verset tanulni már nincs idejük. Babits nehéz. Igen, néha még olvasni sem könnyű. Talán ezért alakult úgy, hogy a korábbi évekhez képest idén kevesebben érkeztek a hívó szóra: huszonketten. Viszont jó néhány új arccal, új hanggal találkozhattunk megszokott, „visszajáró” versmondóink mellett.

Kiss László énekel. Fotó: Nyári Andrea

A rendezvény kezdésekor minden szót megelőzve *Kiss László*, tavalyi különdíjas versenyzőnk gyönyörű népdalénekét hallgathattuk. Azután *Meszes Balázs*, az esztergomi Idegenforgalmi és Kulturális Bizottság elnöke szólt megható, szép szavakkal, elismeréssel adózva az intézmény immár tradícióvá vált kezdeményezésének. Az első három díjat és egy különdíjat a Nemzeti Kulturális Alap hozzájárulásából sikerült finanszírozni. Ezen kívül a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat idén is támogatta kezdeményezésünket: *Steindl Balázs*, a megyei közgyűlés alelnöke érkezett három szép ajándékkal az első három versenyző részére. De további ajándékozásra is volt lehetőségünk, hála *M. Szűcs Ilona* festő- és éremművész lányának, *Martsa Piroskának*, aki édesanyja csodálatos Babits-émlékplakettjét hozta magával ajándékkul. (Piroska édesapja egyébként *Martsa István* szobrászművész, nagybátyja pedig *Martsa Alajos*, az esztergomi könyvtár legendás vezetője.) Így lehetőség nyílt két különdíjra – valamint a zsűri a legjobb Babits-versmondókat is megjutalmazhatta.

A zsűri tagjai Durzák Anna, Bács Ferenc és Pásztó András voltak. Fotó: Nyári Andrea

A zsűri elnöke a hagyománynak megfelelően *Bács Ferenc* Kossuth-díjas színművész volt, aki az első pillanattól, ahogy felkértem, szívügyének tartotta ezt

a rendezvényt. 2009-ben, a versmondó verseny első alkalmán záró szavaiban megjegyezte: nem tud arról, hogy bárhol lenne ilyen kezdeményezés, nem hogy Magyarországon, de Európában sem. Természetesen idén is ő adta át a díjazottak jutalmát: az első díjat *Török Péter* hajdúböszörményi, 56 éves versenyzőnk kapta, a másodikat *Ézsiás László* 69 éves budapesti résztvevőnk érdemelte ki, a harmadikat pedig *Jobák Márta* 92 (!) éves budapesti versmondónk. A zsűri két különdíját pedig *László György* 69 éves kalotaszegi, és *Bohák Anikó* 52 éves érsekkétyi versenyző érdemelte ki. A legjobb Babits-verszavalók Babits-émlékérmeket kaptak: *Stirch Lászlóné* 68 éves, és *Mach András* 73 éves budapesti lakosok.

A díjazottak. Fotó: Nyári Andrea

A könyvtár minden esztendőben gondot fordított arra, hogy senki se menjen el üres kézzel, hisz a résztvevők esetenként fárasztó utazást vállalva érkeztek az alkalomra hozzánk. Lelkesedésük, elkötelezettségük a versek, a magyar költészet iránt őszinte elismerést érdemel. Mindannyian kaptak egy emléklapot és egy szerény könyvajándékot. Őszinte köszönetet érdemelt természetesen *Bács Ferenc*, a zsűri örökös elnöke és tagjai is: *Durzák Anna* tanár, előadóművész, *Pásztó András*, az esztergomi temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Kollégium tanára és amatőr színpadának vezetője. Köszönet illette a rendezvény ez évi háziasszonyát is, *Prantner Ivettet*, az esztergomi Babits Mihály Emlékbizottság elnökasszonyát.

És, annak ellenére, hogy az alkalom minden esetben az NKA támogatásával kerül megrendezésre – sosem felejtkezünk el a minket kezdetektől önzetlenül és lelkesen segítő esztergomi kisvállalkozókról sem, hálások vagyunk mindannyiuknak.

És természetesen: folytatjuk. Jövőre ismét szeretnénk meghirdetni, megrendezni az 50 feletti versmondó versenyét az esztergomi könyvtárban!

Szellemi akadályverseny a könyvtári héten Tatán

GOLDSCHMIDT ÉVA

Az idei könyvtári héten, 2016. október 4-én, kedden összekötöttük a természetjárást az olvasással egy zöld szemléletű szellemi akadályversenyen. A túrán hat vállalkozó szellemű középiskolás csapat vett részt a Bláthy Ottó Szakközépiskolából, összesen 40 fő.

Sinkó Ildikó kiadja a feladatot az egyik állomáson.

Fotó: Dollmayer Bea

Az akadályverseny a szabadban játszódott, a tatai Öreg-tó partját övező, sokak számára még felderítetlen erdősávban, visszafelé pedig közvetlenül a víz mentén. A lelkes diákcsoportok megismerhették a lovarda és az Eötvös Gimnázium közötti keskeny, ám mégis vadregényes erdővonalat. Az akadályokat természetvel foglalkozó rövid irodalmi- és ismeretterjesztő szövegrészek elolvasása, és a szövegekre vonatkozó, vagy az azokban olvasott

témához kapcsolódó egyszerű kérdések megválaszolása képezték. A játékban fölhasznált és egyben ajánlott kötetek: Fekete István: Vadászatok erdőn, mezőn; Az erdő ébredése; Tüskevár; Téli berek; Vadászszelbeszélések; továbbá Wass Albert: Tavak és erdők könyve volt.

A résztvevők nagy lendülettel, energikusan vonultak állomásról állomásra, és jókedvű, egymás szavába vágó, értő szövegfeldolgozás, élénk együtt gondolkodás jellemezte őket feladatmegoldás közben. Fürgén szedték a lábukat, volt olyan csoport, mely szinte végig futva tette meg a távot az olvasóhelyek között. A csapatok térképpel és menetlevéllel gyalogoltak. Az akadályok teljesítését munkatársaink pecséttel igazolták a menetlevélen állomásonként. A túra eredményes teljesítéséért Sport szeptet kaptak a csapatok mozgékony tagjai. Mind ők, mind a könyvtárosok nagyon jól érezték magukat a borús időjárás ellenére.

Könyves Szerda Nényei Pállal

MAKUYEK NÓRA

Október 5-én a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár vendége volt Nényei Pál író, a budapesti Piarista Gimnázium magyartanára. A közönség soraiban egyaránt helyet foglaltak idősebbek, diákok és tanárok. Az **irodalom visszavág** című népszerű ifjúsági könyv szerzője élőben is ugyanolyan érdekes és élvezetes előadást tartott, mint ahogyan ír. Rendhagyó irodalomórán többiségben voltak a fiatalok, akik érdeklődve hallgatták a kötelező olvasmányokról szóló nem

mindennapi előadást. Nényei Pál minden eszközt megragadott ahhoz, hogy a diákok nyelvén tudjon szólni, és más megvilágításba helyezze az iskolai tananyagot. Könyveiről elmondta, hogy azok stílusa, szövege pontosan olyan, mint az általa tartott magyarórák.

Nényei Pál a tatai könyvtárban.

Az eseményen Goldschmidt Éva készítette a fotókat

A rendezvény második felét a közönség és az író beszélgetése töltötte ki. Itt szó esett arról, mit jelent a „jó irodalom”, milyen könyveket és hogyan érdemes olvasni. Amit biztosan megtanultunk, hogy az irodalom az élet része, és ez fordítva is igaz.

Slam Poetry Workshop

MAKÚVEK NÓRA

Az Országos Könyvtári Hét keretében, október 7-én látogatott el Tatára Horváth Kristóf, avagy Színész Bob, hogy slam poetry műhely keretében megmozgassa a diákok képzelőerejét és nyelvérzékét. A Talentum Iskola tornatermében közel száz diák gyűlt össze, hogy élőben hallhassák a Slam Poetry Budapest előadóját. Horváth Kristóf rendszeresen tart foglalkozásokat

fiataloknak budapesti és vidéki helyszíneken. Szókimondó és kritikus, társadalmi és egyéni problémákra érzékeny, és humorát sem hagyja el soha. A slam mellett hivatása a színészet, filmekben és színházi darabokban is játszott az utóbbi több mint tíz évben, többek között a **Bárka Színházban** és a **Karaván Művészeti Alapítványnál**. Azonnal megtalálta a hangot a közönséggel, hiszen a **Talentum** és a **Színés Iskola** általános- és középiskolás tanulói élvezték a játékos feladatokat. Ritmus és dallam, komoly gondolatok és humor váltották egymást a jó hangulatú rendezvényen. A slammer előadói képességeit is megcsillogtatta, idézve saját szövegeit, de Weöres Sándor- és Petőfi-versek is elhangzottak.

A *slam poetry* leginkább élőszóbeli költészetet jelent. Olyan színpadi műfaj, melynek témája mindig aktuális, a szövegek megalkotásánál fontos a rím, a ritmus, a humor és a nyelvi találékonyság. A **Móricz Zsigmond Városi Könyvtár** által szervezett Slam Poetry Workshopon az ifjúsági korosztály is közelebb kerülhetett az irodalomhoz és a szöveg művészetéhez.

Horváth Kristóf vidám hangulatot teremtett.

Fotók: Goldschmidt Éva

Egy drognapló története

GOLDSCHMIDT ÉVA

Örök kérdés, hogy a kamaszok hogyan képesek feldolgozni az őket nyomasztó problémákat, kérnek-e segítséget ebben, vagy maguk akarják megoldani önerőből, esetleg az egészségükre és környezetükre ártalmas szerek használatában látják a pillanatnyi gyógyulást? A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával létrejött drogprevenciós és egyben irodalmi előadás megszervezésével próbált segítséget nyújtani a fiataloknak a témában.

Kubiszyn Viktorról Goldschmidt Éva készítette a fotót.

Az **Országos Könyvtári Napok** keretében a tatai könyvtár *Kubiszyn Viktor* író látta vendégül 2016. október 4-én. Az előadó maga is drogból gyógyult, 16 küzdelmes évvel a háta mögött immár a kábítószer veszélyeiről, a gyógyulás folyamatáról tart előadásokat országszerte. Egy ilyen állomás volt a könyvtár, ahová a tatai *Bláthy Ottó Szakközépiskolából*, valamint az *Eötvös József Gimnáziumból* érkeztek tanulók, hogy ne csak meghallgassák az előadást, de kérdéseiket is feltegyék.

Kubiszyn Viktor Miskolcon született, hányatott gyermekkorra, a negatív szülő példa készítette őt arra, hogy a tiltott szerekhez nyúljon. Hat évesen édesanyjával Budapestre költözött. Kiemelte, hogy az ember az első fázisban még szabadon

dönthet, kipróbálja-e vagy sem, ez mindenki előtt nyitva áll. Majd, amikor a kipróbálás mellett döntött, azután következett az úgynevezett „buli van” fázis, amikor leginkább a hétvégi szórakozások alkalmával a könnyedebb anyagokat – ecstasy, szerves oldószerek- vette magához. Innen gyakorlatilag egyenes, de rettentően göröngyös út vezetett a károsabb anyagokhoz, mint a heroinhoz. Ezekre a szerekre pénzt is kellett szereznie: a saját és környezete holmijait eladta. Egy cél lebegett előtte: bármi áron hozzájusson az anyaghoz. Látta, amint kortársai belehaltak a szenvedélybetegségbe, ő maga is megtapasztalta, milyen, amikor teljesen eltorzítja az embert úgy fizikailag, mint lelkileg a drog. Végül önszántából döntött úgy, hogy maga mögött hagyja ezt az életformát, és kitör belőle. Segítséget kért, rehabilitációra járt, és megtalálta Istent, valamint írói vénája is kiteljesedhetett. Megírta saját történetét a **Drognapló** című könyvében, amelyet aztán két hasonló témájú kiadvány követett: a **Foglaltház** és az **Oroszrulett**.

A diákok az előadás alatt ezen művek könyvtári példányaiba is beleolvashattak. Bizonyára sok gondolat, érzés, kérdés megfogalmazódott a fiatalokban és az idősebbekben egyaránt a hallottakkal kapcsolatban, amely gondolatoknak még üledniük kell. Talán több kérdés maradt bennünk megválaszolatlan, mert bátorságra van szükség azok feltevéséhez. A későbbiekben ez bármikor megtehető, Viktor szívesen ad tanácsot, vagy beszél a saját elrettentő példájáról hasonló találkozó alkalmával.

A Zöldtündér Mesetárlata a könyvtárban

DOLLMAYER BEA

Igazi csapadékos őszi időjárással köszöntötte az Országos Könyvtári Napokat 2016 októbere, azonban ez sem szabhatott gátat a tatai *Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban* szervezett sokszínű programoknak. Az OKN idei szlogenje a **Nagy Könyvtári Beavatás** volt, amelynek keretében külön hangsúlyt kapott a zöld könyvtár szerepe.

Ennek jegyében döntöttek úgy a könyvtárban működő *Kézimunka Klub* és *Varrókör* tagjai, hogy összeállítanak egy „zöld kiállítást” az intézményt látogatók számára. A bemutató címének ötletét Wass Albert idézete adta: *„Amikor az erdőn jársz, és rábukkansz valahol egy forrásra, ülj le melléje csöndesen és figyelj. Nagyon csöndes légy, és akkor hallani fogod a zöld ruhás tündérke hangját a surranó vízből. Ha pedig jó füled van, és érted az erdő nyelvét, akkor meghallhatod azokat a csodaszép meséket, amiket a forrás, a csermely, a patak tündére elmond ilyenkor a fáknak.”* A bemutatásra szánt művek ennek jegyében készültek el. A kiállítás megnyitója 2016. október 4-én zajlott le, ahol a résztvevők baráti csevegés és vendéglátás közepette vitatták meg észrevételeiket a témával kapcsolatban. A kiállítás megtekinthető 2016. október 4. és november 5. között a felnőtt könyvtárban.

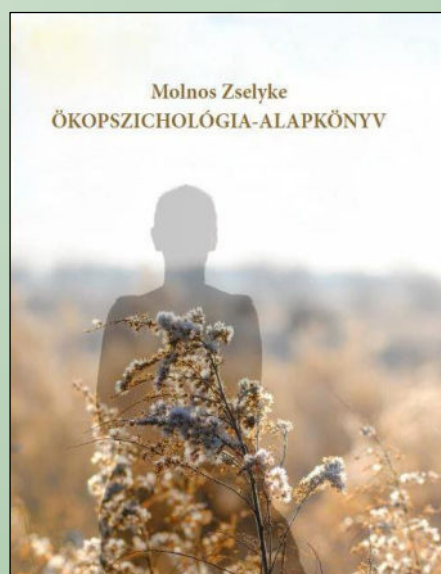

Fotó: Goldschmidt Éva

Molnos Zselyke könyvbemutatója Tatán

KRISTÓFNÉ SZABÓ SZERAFINA

Volt szerencsém egy érdekes könyvbemutatót részt venni a tatai **Új Kajakház Ökoturisztikai Központban** 2016. szeptember 27-én, ahol az ökológia egy egészen új területével ismerkedhettem meg. Tata testvérvárosa Erdélyben Szováta, ahonnét a könyv szerzője, *Molnos Zselyke* érkezett, hogy bemutassa frissen kiadott könyvét, melynek címe **Ökopszichológia-alapkönyv**.

Molnos Zselyke biológus, ökológus és pszichológus végzettséggel rendelkezik. Évekig tanított középiskolában, jelenleg tanácsadóként dolgozik. A mindennapokban folyamatosan az elmélyülés, a felszín mögé nézés lehetőségét keresi, azokat a pillanatokat, amikor megélheti az egység és teljesség nyugalma, öröme. Szívesen támogatja a minőségi életet választók tudatformálását az ökopszichológia szemléletmódján keresztül, amely által életünk számos aspektusa más megvilágítást nyer. Az ökopszichológia egy olyan új tudományterület, amely az ökológián és a pszichológia egyes ágain kívül a filozófia, a rendszerelmélet, az antropológia elemeit is integrálja.

Az **Ökopszichológia-alapkönyv** e fiatal szakterület átfogó bemutatása. Először jelenik meg magyar nyelven ilyen jellegű mű. Célja új

gondolatokat ébreszteni, és olyan kérdéseket megfogalmazni, amelyek közelebb vihetnek bennünket az alapvető kérdéshez: hogyan legyünk jól úgy, hogy az a tágabb rendszerek jóllétébe illeszkedjen: hogyan élhetjük meg egyszerre a magunk színes sokféleségét, összetettségét, teljességét, és lehetünk mégis egységben a világgal?

A kép forrása: <http://nava.hu/id/657854/>

A könyvbemutatón *Czumpf Attila* agrármérnök, humánökológus, a megye jeles szakembere ajánlotta a megjelent érdeklődők figyelmébe a könyvet, s tette fel vitaindító kérdéseit a szerzőnek, aki a következőkben az új

tudományáról, a könyvéről, s a felmerülő problémákról beszélt, melyek a fent megfogalmazott célok eléréséhez vezető úton jelentkeznek, jelentkezhetnek. Tanulságos és rendkívül érdekes beszélgetés, könyvismertető volt, valamennyien elgondolkodtunk, hiszen a jövőnk, az életünk a tét.

Molnos Zselyke. A kép forrása:

http://tata.hu/15950/molnos_zselyke_konyvbemutatoja_tatan

A fiatal szerző megígérte, hogy előadóként máskor is szívesen jön a megyébe, városunkba. Reméljük, élünk majd majd ezzel a lehetőséggel, s szélesebb körben is megismerhetjük ezt a tudományágat.

OROSZLÁNYI KÖZÖSSÉGI SZÍNTÉR ÉS KÖNYVTÁR

OKN 2016. – Szabadtéri könyves nyomkereső játék Oroszlányban

SZLEZÁKNÉ MOLNÁR KATALIN

Izgatott gyerekek, lelkes szülők, tanárok, baráti társaságok csoportjai töltötték meg intézményünk auláját szombaton reggel. Itt zajlott ugyanis az **Országos Könyvtári Napok** rendezvénysorozat „Mozdulj Ki!” jellegű szabadtéri könyves nyomkereső játékának regisztrációja.

Kilenc órától folyamatosan érkeztek a csapatok, akik a regisztráció után nyakukba vehették a várost, és a játék térképének segítségével felkeresték a négy külső és két belső helyszínt. Ott a könyvhöz, az olvasáshoz, a magyar és külföldi irodalomhoz kapcsolódó feladatok megoldásával gyűjthették össze az igazoló aláírásokat, így teljesítve a játékot.

A vetélkedőre benevezett 11 csapat az első feladatot – mely szóösszetételeket tartalmazó keresztrejtvény volt, – mindjárt a regisztráció után elvégezhetette az intézmény aulájában. Ezután a város négy pontján - az Erzsébet liget (falu), a Borbálai Községi Ház környéke, a

Bakfark Bálint Művészeti Iskola, és a Kajakház közelében - tartózkodó könyvtárosoknál oldottak meg egy-egy feladatot: kódfejtés, activity, névösszerakó játék és totó. Az OKSZÍK-ba visszaérkező csapatok az utolsó feladat – könyvborítók régi és új csoportosítása – sikeres megoldása után megpihenhettek. Zsíros kenyér, meleg tea, kávé melegített fel kicsit és nagyot egyaránt.

A fotókat Szlezákné Molnár Katalin készítette

A játékban összesen 60 városlakó vett részt. A legfiatalabb vállalkozó, a 8 hónapos Balázs anyukája hátán, édesdeden szuszogva teljesítette a távot. A „legbevállalósabb” nagymama sem maradt le családja aprótalpú, fűrgő tagjai mögött. A játék végén oklevéllel, ajándécsomaggal és tudással gazdagodva tért haza minden csapat.

Irodalom dallal és zenével

TAKÁCS TÍMEA

Az Oroszlányi Községi Színtér és Könyvtár októberi „Így írnak Ők...” sorozatában Adorjáni Bálint és Nagy Szabolcs előadását élvezhette a közönség.

Szabó Lőrinc gazdag életművéből egy szubjektív válogatást kínált a két fiatal művész. Adorjáni Bálint magával ragadóan, személyes kontaktust teremtve mondta el a prózai részeket, és énekelte a megzenésített verseket. Jacques Brel sanzonjaival a zenei atmoszférát Nagy Szabolcs

teremtette meg zongorajátékával. A dalok szövegét Hajós András fordította.

A zsúfolásig megtelt teremben teljesen kikapcsolódtak az érdeklődők a mindennapi „mókuserékből”. A hallgatóság gondolatait lekötötte az előadás, a különböző témák köré csoportosított versek egymásutánja (gyermekkor, szerelem stb). A rendezvény után, a gratulációk közepette a közönség kívánsága az volt, hogy még sok ilyen fantasztikus előadást láthassanak. Az OKSZÍK örömmel igyekszik ennek a kérésnek (is) eleget tenni!

Ez az este egy irodalmi est volt ínyenceknek, sok-sok dallal és zenével.

A fotókat Vajay László készítette Adorjáni Bálint és Nagy Szabolcs előadásáról

Komárom-Esztergom Megye Kistérségeinek Könyvtári Ellátása
Elérhetőség: Tatabánya 2800 Fő tér 2. Tel.: 34/513-676

www.kemkszr.hu

kszr@jamk.hu

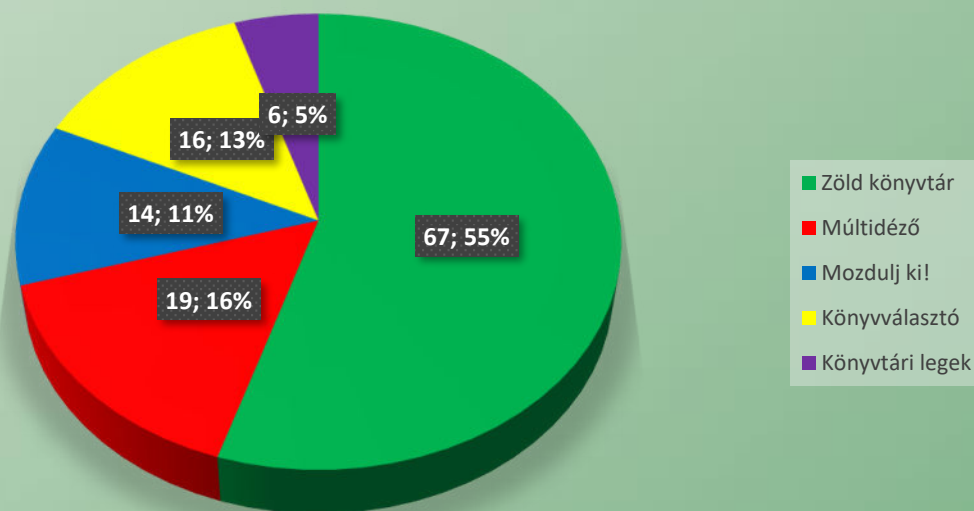
Könyvtári Hét 2016. – számokban

MIKOLASEK ZSÓFIA

Újból mögöttünk van egy pörgős Könyvtári Hét. Ismét bebizonyítottuk, hogy sokakat képesek vagyunk megmozgatni. Különösen igaz ez a kistérségekre. A KSZR-hez tartozó **59 községi könyvtárban összesen 122 rendezvény zajlott le** a hét során. Ez valamivel több, mint 2 programot jelent könyvtáranként átlagosan. A legtöbb eseményt *Bajna, Keszthely, Mocsá, Pilismarót, Súr* és *Tárkány* könyvtárosai szervezték. A rendezvények típusai és megoszlása az ajánlott témáknak megfelelően az alábbi ábra szerint alakult.

Szép eredményeket mutat a résztvevők létszáma is. A 122 eseményt összesen 3 380 fő látogatta meg. Ez azért is kiemelkedő számadat, mert míg csupán a megye lakosságának mindössze 27 %-a él a mi kistérségeinken, addig az összes megyei résztvevő 40 %-a KSZR települések könyvtárainak a látogatója volt. Ez azt bizonyítja, hogy a községi könyvtárosok ügyesen mozgósították a lakosságot a helyi rendezvényekre, és érdekes programokat szerveztek. A legtöbb vendég várható és kívánatos módon a 14 év alatti korosztályból került ki, de szép számmal jelentek meg nyugdíjasok is. Minden könyvtárosnak szeretettel köszönöm lelkes, áldozatos munkáját!

A programok megoszlása

Videokonferenciás vetélkedő

FINK NOÉMI – FINK JÁNOSNÉ

A tavalyi évhez hasonlóan idén is szerveztünk egy videokonferenciás vetélkedőt a községi könyvtárak számára. A téma most a környezetvédelem és az ökológiai gondolkodás, a könyvtárak szerepe a fenntartható fejlődésben volt. Az első fordulóra 2016. szeptember 27-én, kedden került sor. 16.30-kor indítottuk el az online vetélkedőt az összes résztvevő könyvtár számára. A feladatokat időre kellett megoldaniuk. Az első forduló után továbbjutott **Vértestolna** (1. helyezés), **Bajna** (2. helyezés) és **Vértesszőlös** (3. helyezés) csapata.

A kép forrása: <http://3.bp.blogspot.com/-KzgSbDHDQps/UoxMLizN7XI/AAAAAAAAi8/PukEW4ka bs/sl60Q/II068520>

[-hand-holding-earth-saving-earth-concept-earth-globe-image-provided-by-nasa.jpg](http://3.bp.blogspot.com/-KzgSbDHDQps/UoxMLizN7XI/AAAAAAAAi8/PukEW4ka bs/sl60Q/II068520-hand-holding-earth-saving-earth-concept-earth-globe-image-provided-by-nasa.jpg)

A döntőre 2016. október 7-én, 15 órától került sor. A három helyszínre a Megyei Módszertani és Ellátási Csoportból hárman utaztunk el: *Mikolasek Zsófia* Bajnán, *Halász Adél* Vértesszőlősen, *Fink Noémi* pedig Vértestolnán koordinálta a versenyt. Zsűrünk, *Nász János*, – aki a JAMK Öko-híreit szerkeszti – Vértesszőlősen kapcsolódott be a vetélkedőbe. Skype-on tartottuk egymással a kapcsolatot.

A döntőre a csapatok a JAMK Öko-híreinek 2016. januártól augusztusig megjelent számaiból készültek fel. Előzetesen berendeztük a termet, ellenőriztünk mindent, hogy megfelelő legyen az internetkapcsolat, zavartalan legyen a kommunikáció. Szép lassan megérkeztek a

csapattagok; mindenkinél ott voltak a jegyzetek. Láthatóan felkészültek, izgatottak voltak. 15 órakor kezdtük a vetélkedőt, ekkor azonban a számítógép frissítések telepítésébe kezdett, és látszott, hogy sajnos nem fog egyhamar végezni vele. De nem estünk kétségbe! A telefonomra gyorsan fellepítettem a Skype-ot, és már vissza is térhettünk az éterbe, a konferencia-beszélgetésbe. De sajnos le kellett mondanunk arról, hogy a többiek nagyképernyőn láthassuk, és eléggé halkán hallottuk a feladatokat. Ezért nálunk nem volt nagy hangzavar, feszülten figyeltünk mindvégig. A vetélkedő utolsó feladatára „feléledt” a laptopunk, és az eredményhirdetést már kitűnően láttuk, hallottuk. Nagyon nagy volt az öröm, hiszen **Vértestolna csapata lett ismét az első helyezett**. Jutalmuk öko-ajándékok, társasjátékok, filmek voltak 80 000 Ft értékben, amelyeket a könyvtár kapott. A második helyezett Vértesszőlös lett, harmadik pedig Bajna. Ők hasonló ajándékokat nyertek 50-30 ezer Ft értékben. (*Fink Noémi*)

Fotó: Szinger Mónika

A vértestolnai Községi Könyvtár néhány lelkes olvasójából szerveződött csapat izgatottan várta a videokonferencia elődöntőjét. Tudtuk, hogy az informatikai ismeretek nélkülözhetetlenek lesznek, ezért úgy állítottuk össze a csapatot, hogy legyen köztünk ehhez értő személy, de a vetélkedőket kedvelő, versenyezni szerető, ugyanakkor informatikában járatlanabb játékosokat sem zártuk ki. Jó hangulatban, nagy izgalomban zajlott az elődöntő, és igazán boldogok voltunk, hogy ezt a menetet

megnyertük. Készülhettünk a döntőre! A JAMK Öko-híreinek ismerete mellett arra is kíváncsiak voltak a szervezők, hogy mennyire vagyunk jártasak a könyvtár online katalógusának használatában. Mindezek ismeretében 10 fős csapatunk valamennyi tagja kapott feladatot. Az Öko-híreket havi bontásban kiosztottuk egymás között, és a katalógust legtöbbször böngésző olvasónk is beállt a sorba. A felkészülés hetében folyamatosan egyeztetünk, jegyzeteltünk, igazán komolyan dolgoztunk. A kemény munka meghozta eredményét. Fél 3-kor már együtt volt a csapat, még egy utolsó egyeztetésre jutott idő. Legjobb tudásunk szerint válaszoltunk a kérdésekre. Jó volt látni *Uttó Jánosnét*, azt a 62 éves nagymamát, aki igazán tájékozott volt szinte minden témában. Büszkén mutatta jegyzeteit, és sok jó válasszal segítette a csapat munkáját. De kiemelhetnék bárkit, mert mindenki tudása legjavát adta. Szerepeltek olyan kérdések is, amiben bizonytalanok voltunk (pl. ökológiai lábnyom, vagy a villámkérdések), de sikerrel vettük ezeket az akadályokat is.

Fotó: Szinger Mónika

Ez a verseny mindenképpen eredményes volt, hiszen rengeteg új, érdekes ismeretet szereztünk egy általunk korábban alig ismert, de fontos témakörben. E tudás révén mindenki környezettudatosabbá válhat, ami személyes életében és a helyi közösség érdekében egyaránt hasznos. Ugyanakkor ez az izgalmas együttműködés szép emlékeket jelent mindannyiunk számára. (*Fink Jánosné*)

Fotó: Szeder László

A Tekergő Bábszínház előadása

LÁSZLÓ KÁLMÁNNÉ

Izgatott gyermekzsivaj töltötte meg 2016. október 17-én, hétfőn délelőtt a faluházat. Kisiskolások és óvodások várták a **Tekergő Bábszínház** produkcióját, amit a helyi könyvtár szervezett a kicsiknek. A paravánon Brekegi Barnabás a béka, Cilike a kiséger, Postás Nyuszi és Sima Sámuel a róka várta kalandjaival az apróságokat, akiket *Kiss Marianna* bábos köszöntött. A művész 8 éve járja az országot, játszott már fogyatékkal élő felnőtteknek, gyerekeknek, hátrányos helyzetűeknek a fővárosban és vidéken egyaránt. Ahogyan magáról fogalmaz: „*Magányos farkasként küzdök, járom az országot immár olyan szinten, hogy azt nehéz nem észrevenni. Nem tudom, mi a küldetésem. Talán az, hogy mindenki egy jót nevéssen a meséimen, és ha rám gondolnak, legyenek egy kicsit boldogabbak.*”

Szákszendben ez a látottak alapján sikerült.

Fotó: László Kálmánné

Ribizli bohóc és barátai

KRISTÓFNÉ SZABÓ SZERAFINA

Mottó: *A képzelet az alkotás kezdete.
Elképzeljük, amire vágyunk,
azt akarjuk, amit elképzelünk,
s végül megalkotjuk, amit akarunk.*”

Nagy szerencséje volt a naszályi óvodásoknak, hogy a hatalmas reggeli köd ellenére **Ribizli bohóc** volt olyan bátor, és elindult az ő autójával Pécsről, hogy egy szép délelőttöt töltsön el a gyerekekkel. Ribizli, (álnevén **Tormási Attila** előadóművész) elhozta bőröndjében a barátait: bábukat, bábokat, hangszereket, csörgőket, dobokat – mindent, ami a jó hangulathoz kell. Ahogy ezek szép sorban előkerültek, a gyerekekből alakult alkalmi zenekar és „vonat” használatba is vette őket.

Ribizli bohóc kedvenc bábjaival

A képek forrása: www.ribizlibohoc.hu

Volt itt mese, dalolás, zenélés és közös játék – a gyerekek nagy öröme, köszönhetően a megnyerő egyéniségű előadónak, aki azonnal megtalálta a közös hangot a gyerekekkel. Egy pillanatra sem veszítette el a gyerekek figyelmét. Öröm volt látni, hogy a szemüket le nem vették róla! Senkire nem kellett rászólni, magával ragadta kis barátait a műsor egész ideje alatt. Még a féltősebbek is nagy kedvvel jelentkeztek, vettek

részt a közös játékban. A nem kevés létszámú óvoda gyerekközönség (kiegészítve a bölcsődésekkel) alig akarta elengedni Ribizli bohócot a vidám műsor után. Köszönetképpen ők is verseltek, énekeltek neki boldogan.

De ki is ez a Ribizli bohóc? Hogyan lépett erre az útra? Ő így ír erről a honlapja beköszöntőjében, ahonnét a mottóját, hitvallását is választottam: „Mindig is elvarázsolt a színház világa és gimnázium után a Füsti Molnár Éva Színi-stúdiójába jártam, ahol rengeteget tanultam az ott tanító művészekről. Majd pár év után a pécsi Szivárvány Musical Stúdió lelkes tagja lettem és örömmel énekeltem musicalt, operettet, sanzont, megzenésített verseket. Igyekeztem önálló műsorokat is összeállítani, majd elkészítettem első gyermekműsorom, és úgy gondoltam bohócruhában fogom előadni.... és megszületett Ribizli bohóc. Tormási Attila bevallotta „atyai barátja”, Levente Péter nyomdokain halad, aki a közeli Héregben lakik. Ribizli gyakran meglátogatja őt. Így ír erről a kapcsolatról: „Gyermekkori példaképem Levente Péter, aki nagyon sokat segít munkámban, szeretném, ha én is legalább annyi értéket tudnék adni a gyerekeknek, mint amennyit én kaptam tőle kisgyermekként és felnőttként.” Ez a kis műsora számomra bizonyítékkal szolgált arra, hogy a legjobb úton halad. Biztosan hallunk majd még felőle.

Közös fellépés Levente Péterrel Oroszlányban

Országos Könyvtári Napok Bajnán

ERDŐSNÉ CSÍK KATALIN

Dolgos hét várt ránk október első hetében, hiszen az Országos Könyvtári Napokhoz csatlakozva, a hét minden napjára készültünk különböző programokkal, interaktív könyvtári foglalkozásokkal és játszóházzal.

A környezettudatosság és öko-szemlélet jegyében meghirdetett hét tematikájának felépítéséhez adott volt a Bajnai Simor János Általános Iskola öko-iskola minősítése, amely kiváló alapja volt annak, hogy a már meglévő szemléletet és tudatosságot színes, izgalmas és játékos formában kapcsoljuk az országos könyvtári eseményhez.

Rendhagyó módon, az országos könyvtári hét bajnai nyitóprogramja annak a **fotópályázatnak az ünnepélyes eredményhirdetése** volt, amelynek zsűrizésére az idei évben *Endrédi Bélát* kértük fel. Béla a bajnai fotópályázat zsűrije, néhány hét múlva pedig a JAMK által meghirdetett fotópályázat nyertese lett. A következő napokban a bajnai községi könyvtár vendége volt *Sándor Mihály* nyugdíjas pedagógus, aki **a gombákról tartott** érdekes **előadást** a 8. osztályos tanulóknak. Misi bácsi több évtizedes pedagógus pályája alatt sok időt és energiát fordított arra, hogy a gyerekeket fakultatív módon vagy szakkör formájában rendszeren kivigye a természetbe, járja velük az erdőt és átadja azt a tudást, amit gyermekkorától megélt és megtanult az erdők, mezők, természeti kincsek világából.

Kmetti Mónika könyvtári látogatását megelőzte egy lázas gyűjtőmunka. **Madártollak gyűjtésére** nem csak a község állattartóit szólítottuk meg, hanem felvettük a kapcsolatot az ország különböző állatkertjével és vadasparkjával. Nagy segítség volt, hogy a Budakeszi Vadaspark egyik

állatgondozója hetekkel korábban elkezdte félretenni a vedlő madarak tollait, így a **tollfelismerő játékhöz** csokorban állt többek között a hóbagoly, a varjú, a holló, a sas és a tőkésréce tolla is. Mónika és családja hosszú ideje foglalkozik postagalambok tartásával és versenyeztetésével, így kézenfekvő volt, hogy a vetélkedő győztes csapatának jutalma a könyvtárban a vetélkedő ideje alatt dobozban, türelmesen várakozó postagalambok röptetése lett.

Montázs a programok pillanatképeiből.

A fotókat Erdősné Csík Katalin készítette

Egész délelőttöt kitöltő **öko-játszóház** várta az alsós osztályokat a Bajnai Zöld Tündérek Öko- és Szabadidő Egyesülettel közös szervezésben. Az egyesület az újrahasznosítás és a szelektív hulladékgyűjtés módjait, módszereit és eszközeit szemléltette nem csak a játszóház játékalloásain, hanem azt megelőzően Öko Panna és Öko Palkó főszereplésével – és a gyerekek bevonásával – előadott interaktív mesében is. Az egyesület saját **szobrot készített kidobott anyagokat újrahasznosítva** a JAMK által meghirdetett pályázatra, amely a könyvtári

héten a községi könyvtárban lett kiállítva. Sok kisebb mű is készült a 4. osztályos tanulók alkotásaként, akik lelkesen vettek részt a házi hulladékok felhasználásával való munkában.

Öko-polcot avattunk, így az öko-iskola épületében található községi könyvtárnak saját, ún. „zöld polca” lett. Reményeink szerint sok-sok, a környezetvédelemhez, környezettudatos magatartáshoz kapcsolódó könyv sorakozik majd idővel itt, és még több kéz emeli le őket.

A hét kiemelt programja volt az az értéktári vetítés is, amely a Bajnai Települési Értéktárban lévő értékeket mutatta be egy dokumentumfilm formájában. A vetítést *Hudoba Gyula* alpolgármester, a települési értéktár elnöke nyitotta meg. A vetítést követően *Hudoba Gyuláné, Edit néni* osztotta meg gondolatait a hagyományok ápolásának és az értékek továbbadásának fontosságáról. Edit néni még aktív pedagógusként kezdte el kutatni, rendszerezni és összeállítani a bajnai helytörténet értékeit, és nyugdíjas pedagógusként is töretlen ezen tevékenysége.

A videokonferenciás vetélkedő döntője előtt – amely könyvtári hetünk záró programja volt – feltöltekeztünk a könyvtárban zöldturmik elkészítése és elfogyasztása után mindazzal az energia és tápanyag mennyiséggel, amely elegendő volt ahhoz, hogy a vetélkedőn harmadik helyezést érhesünk el.

Nagyszerű programok voltak, láthatóan jól érezték magukat a gyerekek és a felnőttek is.

Kóstoló ehető zöld növényekből.
A fotókat Erdősné Csík Katalin készítette

Bajna bemutatkozása a Megyei Értéktári Napon

ERDŐSNÉ CSÍK KATALIN

2016. október 21-én, a Komáromi Erődben megrendezésre került Megyei Értéktári Napon bemutatkozott településünk Értéktára is. A rendezvényt a Nemzeti Művelődési Intézet Komárom-Esztergom Megyei Irodája közösen szervezte Komárom-Esztergom Megye Önkormányzatával.

A bajnaiak standja Komáromban

Polyák Albert, a Nemzeti Művelődési Intézet főigazgatójának és *dr. Veres Zoltán* Megyei Értéktár Bizottság titkárának megnyitó beszéde után *Nyikus Anna*, a KEM Népművészeti Egyesület elnöke szólt a jelenlévőkhöz. Ezt követően délelőtt mocsai iskolások műsora következett, majd megyei népművészeti kiállítás és mesterségek bemutatója kézműves foglalkozásokkal. A délutáni programok keretében hagyomány és innováció elevenedett meg előadások és kötetlen beszélgetések formájában, majd a rendezvényt a Garabonciás Táncegyüttes táncháza zárta. A Komáromi Erőd kiváló helyszínt biztosított ahhoz, hogy a jelen lévő 14 település képviselői színvonalas és reprezentatív standokat alakíthassanak ki értékeik bemutatására.

A 2015-ben megalakult Bajnai Települési Értéktári Bizottság teljes létszámban képviselte magát. Büszkeségeink közül nagy érdeklődés fogadta a bajnai babagyűjtemény darabjait, a megkötött kontyokat, a kézműves mézeskalácsot

és gyöngyékszereket, valamint a döntésre váró értéktári javaslatok anyagát, a helytörténeti prospektusokat, és nem utolsósorban az aznap hajnalban sült finom réteseket.

Bajnai viseletbe öltöztetett babák.

A fotókat Erdősné Csík Katalin készítette

Településünkön az Értéktár megalakulása óta a községi könyvtár egyik feladata az átfogó értéktári ismertetés, a beadott javaslatok elkészítése és befogadása. A távlati tervek között szerepel, hogy aktív részese legyen a helyi értékek felkutatásában, rendszerezésében, archiválásában és a tárgyi bemutatás kidolgozásában is. E szerep ismét rávilágít a települési könyvtárak sokoldalú tevékenységére. A hagyományok ápolása, a helyi értékek, hungaricumok kiválasztása és megőrzése pedig egyaránt fontos a értéktár bővüléséhez és a helyi közösség fennmaradásához.

Játsszunk pantomimet! – Dvorák Gábor és Patka Heléna műsora

VARGA ORSOLYA

2016. szeptember 29-én a KSZR közreműködésével ellátogatott Mocsára a Dvorák-Patka Színház. *Dvorák Gábor és Patka Heléna* elsőrendű előadást tartott a Mocsai Arany János Általános Iskola 80 felső tagozatos diákjának. Jól tudjuk, hogy milyen nehéz a tinédzserkorba lépett fiatalok figyelmét lekötni, de a Dvorák-Patka duónak ez remekül ment. A *Játsszunk pantomimet!* című előadás elejétől a végéig lekötötte minden gyerek figyelmét ötödikestől nyolcadikosokig. Egyszer sem kellett senkire sem rászólni, ami jól mutatja az előadás színvonalát. Mi, felnőttek is kitűnően éreztük magunkat. Még az egyébként nehezen oldódó gyerekek is végignevezték az előadást. Sokan szerettek volna felmenni a színpadra, hogy ők is pantomimek legyenek.

A 2016-ban Mocsán tartott könyvtári rendezvények közül eddig ez volt a legnagyobb, legsikeresebb!

A montázs részben Varga Orsolya fotói felhasználásával, részben a művészek Facebook oldalán található fotókból készült.

A szülői kontroll megvalósításának eszközei a digitális világban

SZILASSI ANDREA

2016. október 3-án Szomódon, a Művelődési Házban a fenti címmel tartottam előadást. Várakozásainknak megfelelően szülők és nagyszülők jöttek el. Egy jó és egy rossz hír bejelentésével kezdtem mondanivalómat. Nagyszerű dolog, hogy a címben foglaltakra valóban létezik hatékony és sokoldalú technikai támogatás. A rossz hír viszont az, hogy ez nem működik önmagában. Nem nélkülözhető a számítógépes tudás és annak folyamatos alkalmazása, frissítése.

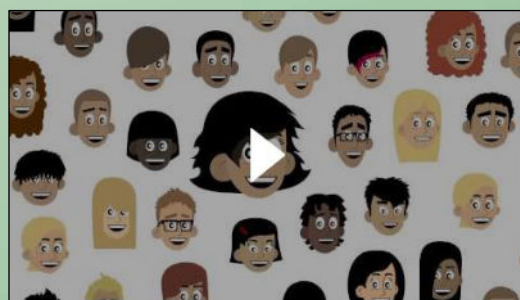

Fotó: Szalay Zsoltné

Úgy gondolom, különösen fontos a gyermekeket nevelők számára támogatást adni az online világ eseményeinek feldolgozásához, a kínálgzó lehetőségek és kockázatok kezeléséhez. Erre mégis alig láthatunk példákat. A felnőtt korosztály jelentős része nem tanult az információs társadalomról, ezért számukra ez ingoványos terep. Legfeljebb speciális szoftverek használatát sajátították el hozzáértőktől, az internet világát autodidakta módon és mások ajánlása nyomán fedezték fel. Tegyük hozzá ehhez azt is, hogy lépést tartani a digitális világ újdonságaival bárkinek folyamatos kihívást jelent. A felnőttek idejük legnagyobb részét munkahelyi feladataik elvégzésével, illetve

családi, háztartási kötelezettségeik teljesítésével töltik. A gyermeknevelés terhe mellett sokakra az idős szülőkkel való törődés is feladatokat ró. Ez általában felemészti idejük, energiájuk legjavát. Ilyen körülmények között gyakori, hogy szoronganak, és általános tiltással, korlátozással viszonyulnak a gyermek számítógép- és mobileszköz-használatához. Tény, hogy számtalan veszély leselkedik a virtuális világ óvatlan, jóhiszemű résztvevőire. A szorongás, stressz azonban ártalmas az egészségre, a tiltás pedig titkolózáshoz és bizalmatlansághoz vezet. Jó lenne elkerülni e mindkét fél számára káros helyzet kialakulását.

Bevezetesként megnéztünk egy videót, amelyet az Európai Bizottság felmérése alapján készítettek arról, hogy milyen célokra használják leginkább a diákok az internetet. Ennek alapján – az előzetes hiedelmekkel szemben – kiderült, hogy nem elsősorban videoklippek nézegetésével, online játékkal töltik idejük nagyobbik részét, hanem tanulmányaikhoz gyűjtene információt.

Saferinternet: Gyermekünk digitális világa:

<https://youtu.be/F8BtXthMRGk>

Mindeközben sokat kommunikálnak barátaikkal közösségi portálokon és más csatornákon, habár a számítógépezés magányos tevékenységnek tűnhet. Az animációs film készítőinek tanácsaiból négyet emelek ki:

1. Ismerjék meg a szülők, mivel foglalkoznak gyermekeik.
2. Lépjenek be ők is a közösségi portálokra.

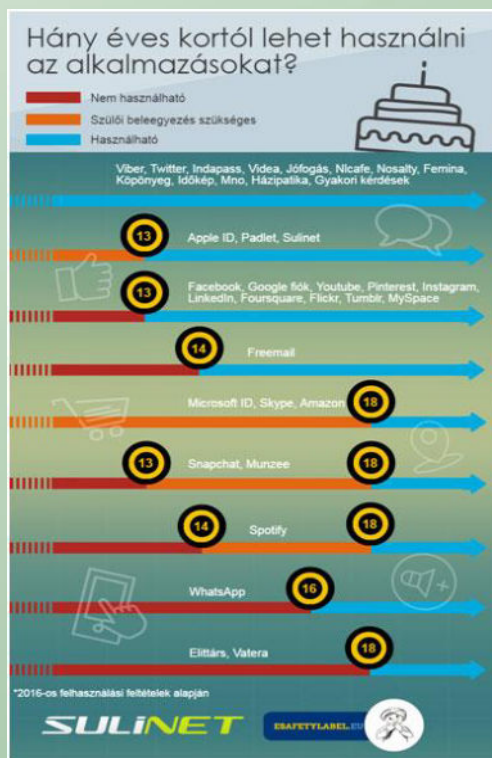
3. Játsszanak online játékokat – akár velük együtt.
4. Hagyják, hogy a gyermekek szabadon felfedezhessék az internetet, de hívják fel a figyelmüket a lehetséges veszélyekre.

E hasznos tanácsokat azonban nem olyan egyszerű megvalósítani a gyakorlatban. Részben szabadidő hiánya miatt, másrészt azért, mert a szülők zöme nem eléggé tájékozott a virtuális világ veszélyeit és az informatikai problémák kezelését illetően. Ebből adódóan segíteni se igen tudnak. Harmadsorban pedig: a gyermekek növekedésével egyre fontosabbá válik számukra a kortárs csoportoknak való megfelelés, és ezzel egyidejűleg többnyire csökken a nyíltság a szülők iránt. Nagyon fontos, hogy legyenek egyéb megoldások is a helyzet kezelésére.

Egy gyerekszoba titkai - Forrás:

http://saferinternet.hu/upload/content/saferinternet_szorolap_jav_1.pdf

A plakát forrása:

<http://hirmagazin.sulinet.hu/hu/evilag/alkalmazasok-korhatara>

Vittem magammal néhány hasznos tájékoztatót. Az *Egy gyerekszoba titkai* című brossura olyan árulkodó jelekre hívja fel a figyelmet, amelyek valamilyen nemkívánatos tevékenységre utalnak. A *Gondolkodj, mielőtt posztolsz!* című kiadvány a Facebookon történő megfontoltabb viselkedéshez ad javaslatokat. A Sulinet által készített plakáton egy hasznos tájékoztatót láthatunk arról, hogy hány éves kortól célszerű megengedni bizonyos online szolgáltatások használatát. Minden vendég kapott még két szerkesztett tájékoztatót.

Az első a Microsoft által nyújtott, komplex családbiztonsági funkciót mutatja be – ezzel kiemelten foglalkoztam az előadás során. A Microsoft Családbiztonság alkalmazásával többféle ésszerű korlátozást is megadhatunk gyermekeinkre vagy akár családtagjainkra vonatkozóan. Használatához egy ingyenesen regisztrálható Microsoft fiókkal (email címmel) kell rendelkezünk. Ennek birtokában olyan biztonsági beállításokat tudunk beállítani, amellyel szabályozhatjuk a következő tevékenységeket:

- Blokkolhatunk tiltandó honlapokat, játékdoldalakat.
- Korlátozhatjuk a számítógépes játék idejét.
- Korlátozhatjuk az online kommunikációt, blokkolhatunk bizonyos levelezési és chat partnereket.
- Segítségével ésszerű időkorlátok közé terelhetjük a gyermek számítógépezését. Megszabhatjuk, hogy a gyermek a nap mely szakában használhassa, illetve mikor ne a számítógépet. *(Sajnos az okostelefonra, tablethasználatra fordított időt ezzel nem lehet befolyásolni)*
- Tevékenység-jelentésekkel vagy alkalmi betekintéssel nyomon követhetjük gyermekeink online életét. **Fontos tudni azonban, hogy ez csak az érintett beleegyezésével történhet meg, egy emailben neki is engedélyeznie kell ezt!**
- Gyermekeink online vásárlását is kontroll alatt tarthatjuk. A Microsoft fiókunkba feltöltött pénzből vásárolhatnak engedélyezett típusú termékeket anélkül,

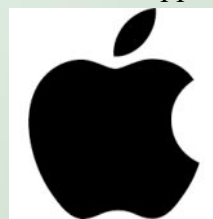
hogy bankkártyánk adatait megadnánk a gyermeknek. (Ezek ismerete ugyanis komoly kockázati tényezőt jelent.)

- Gyermek és családtagok hollétének nyomon követése okostelefonon szintén lehetséges, amely GPS-alapú szolgáltatás.

A másik szerkesztett anyag a Google Biztonsági Központja által összeállított, szülőknek szóló tanácsokat sorolta fel. Ezek közül csak néhányat emelek ki. Felhívja a szülők figyelmét arra, hogy tanítsák meg a családtagokat a felelős kommunikációra. Beszéljenek rendszeresen arról, hogy mások hogyan érezhetik magukat az interneten közzétett, bizonyos állítások, képek következményeként. A Google javasolja azt is, hogy a család alakítson ki saját szabályokat a kommunikáció megfelelő módjaira. Ajánlja még, hogy a szülők hívják fel a figyelmet arra, hogy egyes közösségi oldalakon beállítható, milyen széles kör láthassa a megosztandó információt magunkról. Részletesen olvashatnak erről itt: <https://www.google.com/safetycenter/tools/>

Szóba került, de érdemben nem foglalkoztam akkor az Apple cég által fejlesztett Mac OS X

szülői felügyelet rendszer megoldásaival. Ez egy olyan internetes tartalomszűrő megoldás, amely nem az egyes böngészőkbe, hanem

alapvetően az operációs rendszer magjába van integrálva. Korlátlan, automatikus és korlátozott tartalomszűrési módok állíthatók be az egyes felhasználókhoz. Az internetes tartalomszűrő funkciót a szülőnek aktiválnia kell a rendszerbeállítások között. Így a számítógép képes megtagadni bizonyos honlapokhoz a hozzáférést függetlenül attól, hogy a gyermek milyen böngészőt használ. Erről magyar nyelven itt olvashatnak részletesen: <https://support.apple.com/hu-hu/HT201813> A jelenlévő vendégek közül volt olyan, aki ez utóbbit alkalmazza a gyakorlatban.

Azt gondolom, hasznosan és érdekesen telt ez a délután Szomódon.

Áldás és átok – Az okostelefon veszélyei

SZILASSI ANDREA

2016. október 7-én a Községi Könyvtár meghívására az Ászári Jászai Mari Általános Iskola felső tagozatos diákjai között jártam. Habár alapvetően ide is előadással készültem, de egy közös beszélgetés alakult ki a programon. Elöljáróban elmondtam nekik, hogy bár jóval idősebb vagyok náluk, nem az a célom, hogy lebeszéljem őket az okostelefon használatáról. Hiszen nagyon értékes tulajdonságai vannak. De veszély forrása is egyben, mert technikailag sok mindenre képes, és rengeteg információt gyűjthet, tárol tulajdonosáról. És nemcsak személyes életünkről, hanem kapcsolatainkon keresztül

másokról is. A gyermekekben, fiatalokban viszont még nincs meg az a szükséges mértékű óvatosság, veszélyérzet, ami a különféle negatív tapasztalatok hatására felnőttkorra általában kialakul az emberekben. Meggondolatlan viselkedéssel önmagukat és másokat is könnyedén bajba sodorhatják. A túlzott okostelefon-használattal pedig ártanak önmaguknak, és tönkretehetik családi, baráti kapcsolataikat is.

Fotó: Tóth Henriett

A jelenlévő kb. 50 gyermek és néhány felnőtt szinte mindegyike rendelkezett okostelefonnal vagy tablettel. Ezek 3

kivétellel Android rendszerűek, két iOS és egy Windows rendszerű mobilkészíték volt még a vendégek körében.

A gyerekekkel közösen gyűjtöttük össze, hogy milyen tevékenységekre lehet az okostelefont / tabletet hasznosítani. Vannak olyanok is, amelyeket életkori sajátosságból adódóan még nem ismernek. Kevésbé voltak tudatában annak is, hogy a letölthető applikációk köre jóval szélesebb körű, mint amiket ők ismernek.

CAFF: Az okostelefon és a buta ember

Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=-lccclGQch0>

Megnéztünk egy videót, amely az okostelefon túlzott használatát karikírozta ki sokféle szituáció bemutatásával. Mások példáján keresztül mindig szembevetőbb egy-egy viselkedés fonákasága. A kisfilm kifigurázza a függőség különféle helyzeteket, az állandó és gyakran indokolatlan szelfizést. Rávilágít arra a jelenségre, hogy korunkban – legalábbis az ifjú és fiatal felnőtt korosztályoknál – a telefon, okostelefon léte, nemléte, fajtája tulajdonosának értékmérőjévé vált. Az egyik szituáció kitűnően ábrázolja a személyes emberi kapcsolatok elcsúszását, amikor a kommunikáció a közvetlen mód helyett áttevődik a közösségi médián belülre, vagy más esetekben üzenetküldő programokra, emailekre.

A grafika forrása: <http://static.boredpanda.com/blog/wp-content/uploads/2015/04/smartphone-addiction-illustrations-cartoons-9>

[content/uploads/2015/04/smartphone-addiction-illustrations-cartoons-9](http://static.boredpanda.com/blog/wp-content/uploads/2015/04/smartphone-addiction-illustrations-cartoons-9) 605.jpg

Szó esett még különféle veszélyhelyzetekről. Így például a nyílt, titkosítatlan wifi használatának rizikójáról, az önmagukról és másokról készített fotókkal, videókkal kapcsolatos visszaélések lehetőségeiről, a feltöltések, megosztások kockázatáról, továbbá a személyiségi jogok betartásáról. Beszéltünk arról is, hogy minden közösségi portálon és a YouTube-on is adott a lehetőség, hogy jelentsék, ha mások nemkívánatos tartalmat tettek közzé róluk. Megtehetik azt is, hogy leveszik a nevüket tartalmazó címkét bizonyos fotókról. Érdemes odafigyelni a közzétételek láthatóságának szabályozására is.

A grafika forrása:

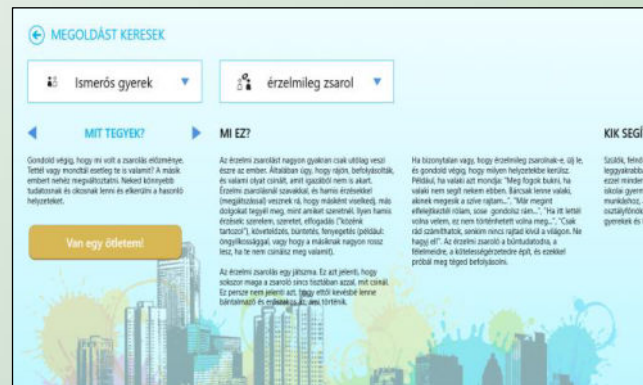
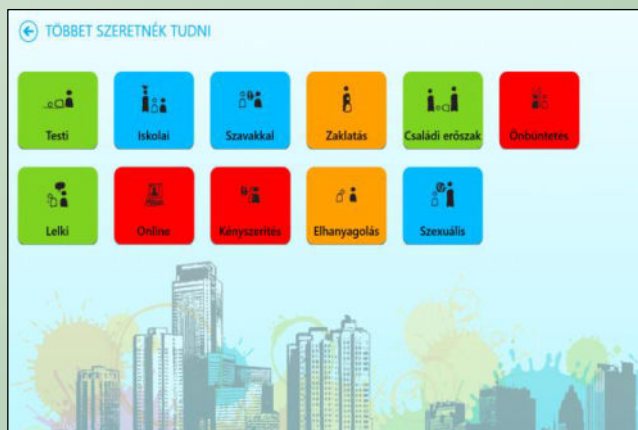
<http://static.boredpanda.com/blog/wp-content/uploads/2015/04/XX-Cartoons-Ironically-Showing-Our-Smartphone-Addiction-605.jpg>

Beszéltünk a digitális világból jövő egyéb fenyegetettségéről is. Habár a kommunikációnak ma már sokféle lehetősége adott, de az eszközök folyamatos rendelkezésre állása és a gyors adattovábbítás sokszor elhamarkodott lépésekhez, ennek nyomán pedig konfliktusokhoz vezet. Nagyon fontos tisztában lenni azzal is, hogy a névtelenség álcája mögé bújó emberek gyakran nem valós személyiségüket mutatják, még ha barátnak is hiszik őket. Nem tanácsos érzékeny személyes adatot, képet megadniuk magukról az online világban, mert visszaélhetnek vele. Érintettük

még a telefonos applikációk némelyikével együtt járó adatlopás lehetőségét is. Igen súlyos problémát jelent a **zaklatás**. Különösen, mivel napjainkra már a nap 24 órájában, otthon is utolérhetik az áldozatot elektronikus eszközökön, ezért folyamatos lehet a terrorizálás. Ezzel kapcsolatban is jelentős segítséget nyújthat a következő applikáció.

Bár az eseményen már nem jutott időm rá bemutatni, de ezúton felhívnom a figyelmet a UNICEF Magyar Bizottsága által készített kitűnő alkalmazásra, amely okostelefonra és Windows 10-es számítógépre egyaránt letölthető. Alapvetően gyermekeknek készült, de szülőknek, nagyszülőknek, pedagógusoknak egyaránt ajánlom a figyelmébe! Egyfelől informál arról, milyen típusú ártalmaknak lehetnek kitéve gyermekeink (*Többet szeretnék tudni* menü), másfelől az érintett számára javaslatokat ad, hogyan viselkedjenek, mit tegyenek, hová fordulhatnak, ha bántalmazotti helyzetbe kerülnek, vagy akár ilyen eset szemtanúi lesznek. (*Megoldást keresek* menü)

Az ábrák a HelpApp számítógépes verziójából származnak.

A **Megoldást keresek** menüben beállíthatók különböző típusú személyek, és hozzájuk rendelhetők bizonyos cselekmények. *Osztálytárs, ismerős és idegen felnőtt vagy gyermek, webes idegen és ismerős, baby sitter, főnök és munkatárs* lehet a bántalmazó személy. Szintén legördülő menüből választható ki az ártalmas cselekmény típusa, amely lehet *kényszerítés, elhanyagolás, érzelmi zsarolás, kihasználás, online zaklatás, megszégyenítés, szexuális zaklatás vagy bántalmazás és rossz elvárások*. A helyzetek leírása mellett tanácsokat olvashatunk a javasolt teendőkről, illetve, hogy hová fordulhatnak segítségért az érintettek. Arra is találunk ötleteket, hogy mi hogyan segíthetünk másokon, amikor tanúi leszünk ilyen helyzeteknek.

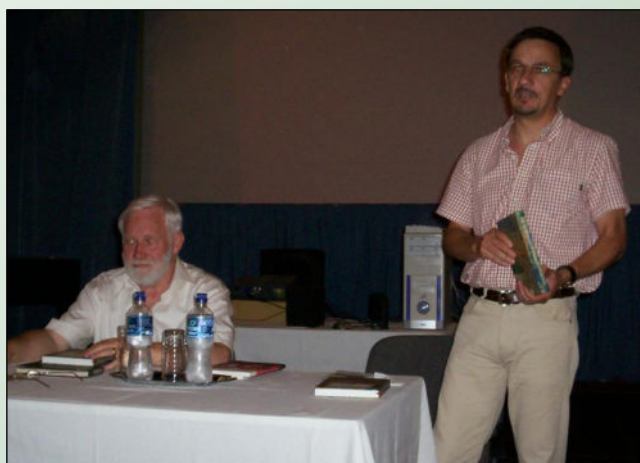
Tájékozó menüje egy önismereti feladatkör annak érdekében, hogy a résztvevő megtalálja helyét a világban, képes legyen beilleszkedni az őt körülvevő csoportokba, és pontosabban lássa önmagát. Elgondolkodtatja arról is, hogyan kezeli problémáit, konfliktusait.

Remélem, hogy az esemény résztvevői tartalmasnak és hasznosnak találták az együtt töltött órát.

Az 56-os napló kairói és varsói bemutatója

SZILASSI ANDREA

Mindenekelőtt tekintsük át, hogyan is indult útjára a „**Magyar forradalom 1956**” című kötet – elsőként magyar kiadásban.

Csics Gyula és Rainer M. János a tatabányai könyvbemutatón. Fotó: Szilassi Andrea

10 évvel ezelőtt, 2006. júniusában két különleges könyvbemutatóra került sor Tatabányán, a Városi Könyvtárban és Budapesten, az 1956-os Intézetben. Az akkor 62 éves *Csics Gyula* könyvtárigazgató 50 évvel ezelőtt írott gyermekkori naplójának fakszimile kiadásával lepte meg közvetlen környezetét és a történelem iránt érdeklődő embereket. Meglepetést nemcsak az évtizedeken keresztül asztalfiókban rejtőző dokumentum nyilvánosságra kerülése okozott. Ezt megelőzően a forradalmi eseményekről történészek munkái, a szabadságharc még élő résztvevőinek visszaemlékezései, valamint korabeli dokumentumok kerültek csak kiadásra. Gyermekfejjel átélt eseményekről írott gondolatok addig nem jelentek meg 56-ról. A 2006-os könyvbemutatókon és a kötet előszavában *Rainer M. János*, az 1956-os Intézet vezetője ajánlotta a könyvet az érdeklődők figyelmébe, amely az 1956-os Intézet gondozásában jelent meg.

Ezzel egyidejűleg *Kieselbach Tamás* galériatulajdonos kiadásában is megjelent egy hasonló fakszimile kiadvány, amelyet *Kovács János* (Csics Gyula gyermekkori barátja) írt, és amelyet a kiadó az Ecséri piacon fedezett fel.

Mindazonáltal Csics Gyula naplója további eseményeket generált.

Silló Sándor és *Edvy Boglárka* egy hosszabb naplófilmet és egy rövidebb animációs filmet is rendezett „**12 voltam 1956-ban**” címmel, melyekben korabeli híradók felvételei, valamint a napló képei, sorai tűnnek fel összemontírozva. A hosszabb dokumentumfilmben megszólal az időközben nyugdíjassá vált író is.

Egy képkocka Edvy Boglárka diplomafilmjéből

2007. október 26-án, három évvel az Európai Unióba való belépésünket követően Brüsszelben egy különleges kiállítás nyílt **It's our history!** – **Ez a mi történetünk!** címmel. A 27 uniós tagállamból kiválasztottak egy-egy embert, aki személyes történetével képviselte országát. A kiállítás célja volt megmutatni, hogyan tud 27 különböző ember a maguk sokszínűsége mellett is egységet alkotni és bebizonyítani, hogy az európai integráció sokkal többet jelent gazdasági és egyéb előnyöknél. Magyarországot Csics Gyula és gyermekkori naplójának története képviselte. A kiállítás az Európa Múzeumban

már bezárt, de a francia nyelvű online prospektus azóta is elérhető.

Részlet a kiállítás prospektusából.

Forrás: http://www.expo-europe.be/images/pdf/02_j_etais.pdf

Az eltelt idő további eseményeket és közönségtalálkozókat hozott, amelyekre ezúttal nem térünk ki.

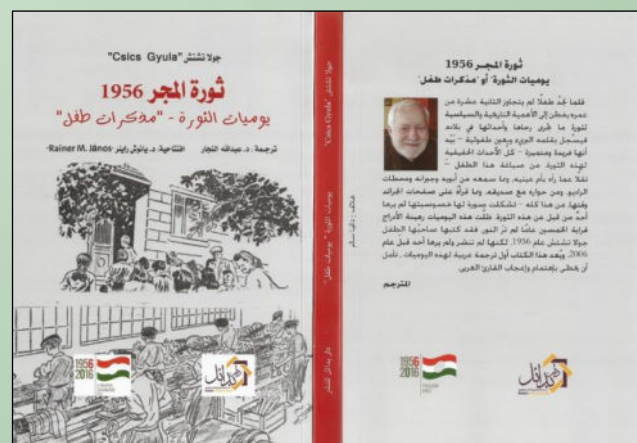
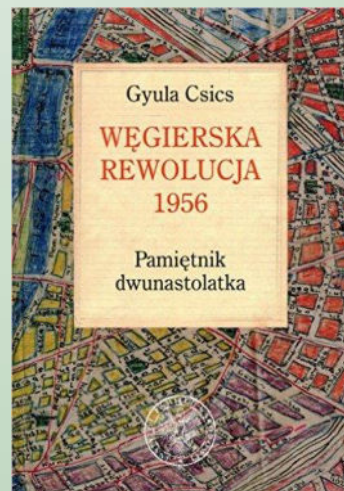
Csics Gyulát 2016. tavaszán a varsói könyvvásárra hívták vendégül, ahol naplója frissen megjelent lengyel kiadásának volt a bemutatója. A könyvet *Anna Butrym* fordította.

Anna Butrym Csics Gyulával a Varsói Könyvvásáron
2016. májusában.

A kötet a Varsói Magyar Intézet (Węgierski Instytut Kultury w Warszawie) gondozásában jelent meg. A lengyel kiadás a magyarhoz képest bővebb. Egy 1956-os Budapest térkép, és egy külföldieknek fölöttébb hasznos szómagyarázat is gazdagítja. Hiszen a naplóban sok olyan kifejezés olvasható, amely idegeneknek magyarázatra szorul, mert vagy eleve lefordíthatatlan, vagy lengyelül sem értheti meg az, aki nem élt Magyarországon. (pl. személyek, utcák, focicsapatok nevei, Corvin [Áruház],

újságcímek, Technokid [összeszerelős játék] stb.) 2017 októberében ismét sor került egy lengyelországi könyvbemutatóra, ezúttal Krakkóban.

A napló lengyel és arab kiadásának borítója.

dr. Abdallah Abdel-Ati Al-Naggar egyiptomi történész a Szegedi Tudományegyetemen végzett posztgraduális tanulmányokat. Magyarul kitűnően beszél, és kultúránk lelkes támogatója, népszerűsítője. Lefordította arab nyelvre és megjelentette József Attila és Babits Mihály műveit, továbbá egy Magyarország-útikönyvet. Csics Gyula naplóját szintén lefordította, és 1000 példányban megjelentette hazájában. 2016. október 24-ére megszervezett egy könyvbemutatót a Balassi Institute Cairo kulturális intézetbe, továbbá egy tévéinterjút a Nílus TV-be az előző napi jeles évfordulóra. Ő finanszírozta az író kiutazását, elszállásolását Kairóban. Sikeresen pályázott az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára létrehozott Emlékbizottságnál, viszont csak utófinanszírozással támogatják. Ezért az

egyiptomi történésznek kellett megelőlegezni minden, ezzel összefüggő kiadást. Az 56-os napló a Badael Publishing House kiadó gondozásában jelent meg, amely alapvetően egyiptomi és más országok arab nyelvű irodalmát jelenteti meg mindenféle szakterületen. Különös figyelmet fordít a fiatal generációk alkotásaira. Céljuk a tudás horizontját minél szélesebbre terjeszteni.

Kiállítás a magyar forradalom tiszteletére

A 60. évforduló kapcsán minden külföldi magyar kulturális intézet (így a kairói is) kapott egy tablósorozatot, hogy rendezzenek kiállítást belőle októberben. Ennek első darabja Csics Gyula naplójáról közöl egy összefoglalót. A képen látható személyek e kiállítás előtt állnak.

Interjú a Nílus tévéadón a napló szerzőjével és arab fordítójával a magyar forradalom 60. évfordulóján

A következő két fotó a 2016. október 24-i kairói könyvbemutatón készült. Körülbelül ötvenen vettek részt az eseményen, zömmel arabok. Magyarok egyébként csupán tizennégyen élnek a fővárosban és környékén. A vendégek között

volt négy magyar, Egyiptomba házasodott asszony is, akik férjükkal érkeztek a programra.

Középen dr. J. Nagy László szegedi egyetemi professzor, jobbról dr. Abdallah Abdel-Ati Al-Naggar, aki az eseményen tolmácként is közreműködött.

Dedikálás a frissen megvásárolt könyvekbe

kívánunk számára!

Ez a fénykép Tatán készült Csics Gyulával otthonában, a két interjú egyikének alkalmával.

Ezúton is köszönjük neki, hogy megosztotta velünk lengyel és egyiptomi látogatásának részleteit, fotóit, és további jó egészséget

Fotó: Szilassi Andrea

Vallás, vallásos közösségek és a természet viszonya

NÁSZ JÁNOS

Két előadással folytatódott Budapesten az MTA Könyvtár és Információs Központ Agora programja keretében a „**Kertész lesznek**” ökológiai előadássorozat. A rendezvényfolyam immár lassan a harmadik évfolyamát jegyzi, és egyre nagyobb érdeklődésre tart számot nemcsak a szakemberek, de az egyszerű érdeklődők körében is. Szeptember 26-án, mint korábban is, két előadást hallgathattunk meg.

A rendezvényt Antal Z. László nyitotta meg.

A kép forrása:

http://konyvtar.mta.hu/index.php?name=fotoalbum_2016_09_26

Béres Tamás, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Rendszeres Teológiai Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára **A vallás szerepe az öko-közösségek életében** címmel osztotta meg gondolatait. A legtöbb vallási irányzat a közösségein keresztül tud érvényesülni. Ugyancsak legtöbbjük teológiájában benne foglaltatik a „teremtett világ”, a teremtett környezet és annak szentsége, amit az emberiség a teremtő princípiumtól készen kapott, hogy

rácsodálkozzon, hogy gyönyörködjön a teremtésben, és fejlődésének érdekében a gondoskodás eszközeként is használja.

Béres Tamás. A kép forrása:

http://konyvtar.mta.hu/index.php?name=fotoalbum_2016_09_26

A természet ellátja az emberiséget táplálékkal, otthont és védelmet nyújt neki. Béres Tamás a környezettel kapcsolatos teológiai gondolatait az **ökológiai megtérés** fogalom köré építette fel. Ez egy újabban használatos kifejezés az ökológiában és a teológiában, amely talán még idegenül hat. A megtérés nem egyszerűen egy visszafordulást jelent, hanem szemléletváltást és azt, hogy elérkeztünk valaminek a határáig, és onnan túl már nem járható az út. Példaként a Jordánban úszó halakat hozta fel, akik megfordulnak a folyásiránnyal szemben, amikor megérzik a Holt-tenger sós vizét, amely már nem szolgálna nekik megfelelő életfeltétellül. Az emberiség mostani fejlődésében éppúgy egy hasonló határmezsgyére érkezett. És mert rájött arra, hogy elfelejtette belakni a világot, túlszaladta azt. Innen már csak egyet lehet tenni, lelkiismerete szerint visszafordulni, és egy élhető világot találni. A Földhöz való viszonyunk pedig

azt jelenti, hogy részei vagyunk együtt ennek az isteni gondoskodásnak egy közös területen, amelyen osztozunk egymással. Életünkben, környezeti adottságunkban a globális életmód nem talál talajra. Egy helyet csak úgy élhetünk be, ha a helyi értékeket magunkénak valljuk. A fizetés és a bér nem teszi lehetővé a tulajdon megélhetőségét. A közjó érdekében igényt kell tartanunk a területre mindenki számára, aki ott él. Az élhető hely biztonságot, elfogadott normákat és értékrendet nyújt. Az az alapvető kérdés, hogy a Világ és Én meg a Másik Ember megfelelő összhangban vannak-e egymással. Ferenc pápa, a Laudates enciklikájának folytatásaként szeptember 10-én, a Teremtés Világnapján ismét hallatta szavát a bolygó felelőtlen kizsákmányolásával kapcsolatban. A Föld most kiált, hogy mindenki meghallja a hangját. Ezért is lelkiismeretes önvizsgálatot kell tartanunk, hogy irányt váltsunk természeti szemléletmódunkkal kapcsolatosan és rájövünk, hogy ki az igazi szereplője a teremtnak. A természet tisztelete és megóvása mindenki felelőssége, és ezt minden téren tudatosítani kell. Így a vallási közösségekben és azokon túl is.

Szarka István. A kép forrása:

http://konyvtar.mta.hu/index.php?name=fotoalbum_2016_09_26

Az est második előadója *Szarka István* evangélikus lelkész, esperes volt, aki a **Környezeti szemlélet és stratégia a Bakonycsernyei Evangélikus Gyülekezetben** címmel tartott élvezetes bemutatót az ott élő közösség természettel kapcsolatos viszonyáról.

18 év munkája és gyümölcse az, hogy a környezettudatos gondolkodás magra lelt egyházi közösségükben, és azon keresztül az egész településen. A közel 3000 lélekszámú település egyharmada tagja a gyülekezetnek, ami hatalmas erőt jelent egy település életében. Véleménye szerint a kereszt titkának az evangéliumból fakad az öko-tudatos gondolkodás, és annak a beismerése, hogy az az út amelyen elindultunk, zsákutca, tévedés, elveszettséget jelent. A helyi falusi gazdálkodással megáldva egy szeméttelépnek kijelölt füvest mentettek meg, és tettek a közösség számára élhető területté. Új óvodát építettek, és abban már a környezettudatos irányvonalak játszanak vezető szerepet. Energiatakarékos megoldásokat alkalmaznak, mind a nyílászárók, mind a fűtési rendszer tekintetében. Geotermikus energiát és napkollektorokat használnak, működtetnek.

Rendszeres rendezvényük a Bakonycsernyei Vásár, ahol a helyi gazdálkodók és termelők jóvoltából mára már egy közismert helyi piac kínálja termékeit. Ami érdekesség ebben még, hogy ezeket a vásárokat mindig istentisztelettel nyitják meg. A helyi gazdálkodás erősítésével pedig egészséges élelmiszereket termelnek és munkahelyeket hoznak létre. Ezen kívül táborokat szerveznek a környezettudatosság jegyében. Felnőtt- és gyermekoktatást szerveznek, ahol tanítják a régi hagyományokból fakadó gazdálkodási módozatokat. Ilyen tábor például az ún. **Kapa tábor**. Az önkormányzat által biztosított földeken biotermékeket, primőröket állítanak elő, így például a sokak által mára már megkedvelt csicsókát is. A zöldhulladék a bioerőműbe, fűtőműbe kerül, és azzal fűtik a fóliasátrakat, üvegházakat. Mangalicatenyésztésükkel kiváló húsféleségek kerülnek a helyiek asztalára, de jut belőle a piac vásárlóinak is. Gondolnak a jövőre is, hiszen elektromos autóknak való töltőállomást terveznek. Mindezeket a tevékenységeket pedig a helyi vallási közösség fogja át, szervezi és tagjai tevékenyen vesznek részt bennük. Az eseményről videofelvétel készült, megtekinthetik itt: <https://www.youtube.com/watch?v=ldw9-kGWPQE>

Ismerjük meg egymást!

KISSNÉ ANDA KLÁRA

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár egy **Ismerjük meg egymást...** címmel rendezett nemzetközi szakmai szemináriumon vett részt 2016. szeptember 29-én a Nyitrai Karol Kmeťko Kerületi Könyvtár meghívására. A szakmai konferencia célja az volt, hogy a szlovák és lengyel résztvevők bemutassák egymásnak a könyvtáraikat és megismertessék egymással szakmai munkájukat. A tatabányai megyei könyvtárnak ez egyedülálló lehetőség volt, hogy egyetlen hazai zöldkönyvtárként hírvívője legyen annak a stratégiának, amely mentén 2010 óta tudatosan végzi ökológiai szemléletformáló tevékenységét. Az alapokról és az elméletről *dr. Voit Pál*, a megyei könyvtár igazgatója tartott előadást, majd *Nász János*, a könyvtár öko-arculataért felelős munkatársa ismertette, hogyan valósul meg mindez a gyakorlatban.

A program résztvevői között előtérben a tatabányai vendégek. Fotók: Ľudmila Štefánková Hlavatá

Több előadóval volt jelen a lengyelországi Zielona Góra-i könyvtár. *Anna Polus* a gyönyörűen felújított könyvtárról és nemzetközi kapcsolataikról beszélt, *Justin Hook* a gyermekkönyvtár széleskörű tevékenységéről, *Bartosz Czerniawski* pedig az új technológiákról, különösen az audiovizuális dokumentumtárról és az ehhez kapcsolódó digitális és elektronikus dokumentumszolgáltatásról tájékoztatott.

Kiemelt figyelemmel hallgattuk *Mgr. Ľubica Červenát* az érsekújvári Anton Bernolák Könyvtár igazgatónőjét annak okán is, hogy testvérkönyvtárunk tevékenységéről részletesen esett szó. Megismertük a Barsi és a Nagytapolcsányi Könyvtár munkáját. Az észak-komáromi Szinnyi József Könyvtárat pedig *Mgr. Renáta Filaková*, az új igazgatónő mutatta be. A találkozó nemzetköziségének nem titkolt célja volt, hogy egy tervezett visegrádi pályázatban a lehetséges partnerek jobban megismerjék egymást. Vonatkozott ez különösen a házigazdára, a jelenlévő lengyel képviselőre és a tatabányai megyei könyvtárra, amit a szeminárium előtt *Mgr. Monika Lobodášová*, a Nyitra Kerületi Könyvtár igazgatónője közbenjárásával a személyes bemutatás is megerősített. Az előadások minden tekintetben érdekes és hasznos útravalót adtak a résztvevőknek. Számos esetben mutattak rá, milyen tevékenységekkel, szolgáltatásokkal tehetnek és tesznek többet határon túl is a könyvtárak az ökológiai szemlélet kialakítása, terjesztése, illetve a fenntarthatóság érdekében – ha nem is nevezik nevén. Egymás tapasztalataiból merítve, ahhoz hozzáadva szélesedhet ki igazán ez a tevékenységi kör, és válhat mindenütt egyaránt szemléletformáló erővé. Bízunk benne, hogy lesz folytatás a megyei könyvtár számára a nemzetközi szinten és nem utoljára találkoztunk a jelenlévő szlovák és lengyel kollégákkal.

Titokmesék gyerekeknek és felnőtteknek – Közönségtalálkozó Beck Andrea íróval

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

2016 nyarán megkereste könyvtárunkat Beszedics-Környei Andrea, clauwi hordozási tanácsadó, az együttműködésünket kérve abban, hogy Tatabányára invitáljuk Beck Andreát, a *Titoktündér-kötetek* szerzőjét. A meghívás apropóját a Kanga Hordozóklub 3. születésnapja adta; azé a klubé, mely a József Attila Megyei és Városi Könyvtár gyermekrészlegében kezdte meg működését, és egy évet töltött nálunk, mielőtt kinőve a teret, „átköltözött” a Béla király körtéri közösségi házba. Nagy örömmel fogadtuk az ötletet, hiszen Beck Andrea optimista beállítottságot, magabiztosságot sugárzó meséi rendkívül népszerűek kis és nagy olvasóink körében egyaránt.

A rendezvényre 2016. október 24-én került sor a József Attila Megyei és Városi Könyvtár olvasótermében. Az író már az első percben családi hangulatúvá varázsolta az eseményt: nassolnivalóval kínálta a résztvevőket. A ropogtatás közben pedig elmesélte, a „Titoktündér-történetet”.

Annak idején, amikor a pozitív gondolkodás hulláma elérte Magyarországot is, érdeklődni kezdett a dolog iránt. Mindent elolvasott, ami a témával kapcsolatban megjelent, és próbálta alkalmazni a saját életében. Természetesen, nagyon nehéz a feladat, mert hiába ismerjük a jó módszert, ha nem tudjuk minden helyzetben

alkalmazni, a belénk ivódott évtizedes negatív beállítódás miatt. Sokszor gondolt arra, hogy mennyivel könnyebb lenne, ha már kisgyerekkorában erre nevelték volna... Miután a gyerekekhez a meséken keresztül lehet megtalálni a legkönnyebb utat, és mert az írás mindig az erőssége volt, megszületett néhány mese, az önbizalom növelését fejlesztő és pozitív gondolkodást elősegítő témában. A kezdeti sikertelenség után (kézirátát nem fogadták el a kiadók), az önállóan megjelentetett, 10 mesét tartalmazó kötet nagy sikert aratott. A kötet végül ismertté vált, és 2013-ban megjelent a mai formában, 14 mesével.

Beck Andrea és a találkozó egyik ifjú vendége.

Fotó: Erősné Suller Ildikó

A Titoktündér-sorozat első kötetének sikere nyomán megszülettek az újabb és újabb titokmesék: A Titoktündér – A Titok Klub, A Titoktündér – A Titok Akadémia, a A Titoktündér – A Tündérek könyve, A Titoktündér – A Tündérek Kalendárium, valamint A Titoktündér – Családi könyv.

A legújabb kötet megjelenése 2017 januárjában várható. A sorozat több tagja is jelölést kapott az Aranykönyv díjra.

Szintén nagy az érdeklődés a szerző 0-6 éves korosztály számára írt *Misu és Cili kockáskönyve* című műve kapcsán. Ez a sorozat 3 kötetet számlál, jelenleg azonban egy jelent meg. További történetek várhatóak a 14 év fölötti korosztály számára, (felvilágosító témában) amelyek már megszülettek, a végső formába öntés, és a megfelelő cím megtalálása várat még magára. A 14 éven aluli korosztálynak szóló történetek megírásának gondolata is megszületett, erre azonban kicsivel többet kell várniuk az olvasóknak, mert, mint minden sikeres író, Beck Andrea is időhiánnyal küzd.

Az olvasók, szülők, pedagógusok feltett kérdései nyomán oldott hangulatú beszélgetés alakult ki, melynek során sok, a gyermekneveléssel kapcsolatos probléma felmerült, és a résztvevők megosztották egymás között tapasztalataikat, mintegy egymásnak segítve eligazodni a gyermeki lélek rejtjelmeinek egy-egy szegmensében.

Utazások a „Múzeum, művészet, muzsika” világában

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

2016. október 24-én immár második alkalommal gyűlt össze az alsó tagozatos általános iskolásokból álló közönség, a Nemzeti Kulturális Alap által támogatott **Múzeum, művészet, muzsika** című programsorozat okán intézményünk olvasótermében.

Közvetlenül a zene világnapja utáni időszakban egy olyan programsorozattal szerettünk volna olvasó közönségünk elé állni, amely a művészeteket állítja középpontba. A Tatabányai Múzeum és az Erkel Ferenc zeneiskola képviselőivel együttműködve, többféle oldalról megközelítve szeretnénk a gyermekek számára érthetővé tenni, testközelbe hozni a témát. Célunk, hogy az egyes előadók, ki-ki a saját szellemi „eszköztárát” bevetve, elindítsák vendégeinket egy úton, ami által a művészetek iránt érdeklődő, műértő közönséggé válhatnak felnőtt életükre. A központi témán belül olyan területeket érintünk, amelyek érdeklődésre tartanak számot kis olvasóink körében.

Kishné Cseh Julianna. Fotók: Erősné Suller Ildikó

Cseh Julianna régész a **művészetek kezdeteivel** indította el a folyamatot. A barlangrajzokon keresztül mutatta be az őskori ember gondolkodásmódját, mindennapjait, a létezéshez elengedhetetlenül szükséges szerszámok és hiedelmek szerepét. Kamaracsoportunk (*Weiszné Romhányi Krisztina* (brácsa), *Weisz Péter* (gordonka) *Pereszlenyiné Kovács Judit* (fuvola),

Laskay Zsoltné (hegedű) és Laskay Péter (dob) gondoskodott a zene kezdeteinek interpretálásáról. A korabeli „hangszerek” születésén, (amik sokkal inkább ritmushangszerek voltak még), valamint a klasszikus zene kezdetein kapcsolódva az előadáshoz.

Kovács Éva múzeumpedagógus az **Állatok a művészetekben** címet viselő drámapedagógiai foglalkozással várta a résztvevőket. A kiindulópontot Bruegel: Az állatok elhagyják Noé bárkáját című festménye adta, kapcsolódási pontokat alkotva Saint-Saëns: Az állatok farsangja című zeneművével. A hangszerelésnek megfelelően művészeink ezúttal Weiszné Romhányi Krisztina, Weisz Péter, Laskay Zsoltné, Laskay Zsolt, (klarinét) és Somorjai Ildikó (zongora) voltak.

Kovács Éva múzeumpedagógus a zenekar tagjaival.

2016 november 14-én, és 21-én Tóth Enikő művészettörténész a **Különös lények a művészetben** témakört, Bartók Gertrúd történész pedig a **Hadviselés a művészetekben** témáját járják majd körül, izgalmas feladatot adva a zenei kíséret tagjainak.

Hűvösvölgyi suli – melegen ajánlva

GOLDSCHMIDT ÉVA

A felső tagozatos gyermekek körében igen népszerű a Hűvösvölgyi Suli című könyvsorozat, amelyet óhatatlanul is összefüggésbe hozunk a Szent Johanna Gimi című hasonló regényciklussal. Erre a kapcsolódási pontra, valamint sok más érdekességre kaptunk magyarázatot 2016. október 19-én Maros Editől, a Hűvösvölgyi Suli szerzőjétől.

Az író nő örömmel tett eleget a meghívásnak. A találkozóra érkező diákok között voltak, akik még nem találkoztak az ő regényfolyamával, és ez az alkalom kiváló lehetőséget adott arra, hogy megismerkedjenek vele. Maros Edit, aki immár két kisgyermek édesanyja, korábban egy budapesti könyvkiadóban dolgozott korrektorként. A kiadóvezető – látva a Szent Johanna Gimi sikerét – szeretett volna egy

hasznlóan izgalmas, fordulatos regénysorozatot, amely a kamaszoknak szól. Felkérte Maros Editet egy ilyen regény megírására.

Maros Editről Goldschmidt Éva készítette a fotót.

A főhősök ikerlányok, akiknek iskolai évei olyan történetekben bővelkednek, amelyek a mai kamaszokkal is bárhol, bármikor előfordulhatnak, tehát életszerűek. Az első kötet mindössze két hónap alatt készült el, majd sorra jött a többi, míg végül megjelent a hetedik, az egészet lezáró kötet. A regény könnyen olvasható. A hagyományos párbeszédeken kívül a gyermekek Facebookon vagy e-mailben történő „beszélgetéseit” chat formában írta meg: hangulatjeleket, piktogramokat elhelyezve a szövegben, hogy ezzel is felidézze a fiatalok körében használatos modern nyelvi és képi világot.

Maros Edit nemcsak a könyv keletkezési körülményeinek bemutatásával, és a regényciklus felépítésének ismertetésével próbált kedvet csinálni a könyv kézbe vételéhez. Egy izgalmas fejezetet felolvasott a jelenlévőknek. A találkozó végén a boldog könyvtulajdonosok dedikáltatták a saját példányaikat, és mi is a gyermekkönyvtárban találhatóakat. Így azok a gyermekek, akik a jövőben kikölcsozlik a részeket, immár Maros Edit kedves, az olvasóknak szóló ajánlását is megtalálják benne.

Állati népmesék

GOLDSCHMIDT ÉVA

A fenti címmel rendezte meg hagyományos népmesemondó versenyét a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár 2016. szeptember 28-án. A versenyre alsó tagozatos diákok jelentkeztek a Vaszary János Általános Iskolából, annak Jázmin Utcai Tagintézményéből, és a Talentum Általános Iskolából.

A tájékoztatót követően *Guhn Flóra* óvodás kislány vezette fel a rendezvényt meséjével. Flóra már harmadik alkalommal szerepelt a népmesemondó versenyeken. Hamarosan, amint iskolás lesz, ő is versenybe szállhat.

Az 1-2. osztályosok és a 3-4. is külön mérettettek meg. A jutalmakat szintén két kategóriában osztottuk. A kisebbeknél a zsűritagok *Babai Anita*, a Bartók Béla Óvoda óvodapedagógusa, és *Cserhalmi Mariann* Életfa-tanácsadó, tréner

voltak. A nagyobbaknál *Kárpáti Csabáné Gyöngyi*, a Vaszary Általános Iskola pedagógusa, és *Savanyú Kata*, a Tatai Városkapu Zrt. munkatársa értékelte a gyermekek mesemondását.

A versenyzők izgatottan várták, hogy ki-kí hányadikként kerül sorra, hiszen számhúzással döntöttük el a sorrendet. A megmérettetésre állatos népmesékkal nevezhettek. Ennek megfelelően hallottuk a medve és a macska történetét, valamint a kis bolha meséjét. Benedek Elek írótól is több mű elhangzott, aminek azért is különösen örültünk, mert a verseny a Magyar Népmese Napjához, azaz Benedek Elek születésnapjához kapcsolódott.

Amíg a zsűri tanácskozott, a gyermekek *Kerekesné Fuli Anikó* könyvtáros vezetésével népmese activityt játszottak, és tették ezt nagy örömmel, lelkesedéssel. Közben pedig a kihelyezett pogácsából, innivalóból fogyasztottak.

Fotó: Kerekesné Fuli Anikó

Az eredményhirdetéskor a gyermekek ugyanúgy izgultak, mint a sorszámhúzáskor. A zsűrinek valamennyi gyermekhez volt néhány jó szava, buzdító, kitartásra ösztönző gondolata. Emléklapban minden induló részesült, és hatalmas tapssal jutalmaztak minden egyes versenyzőt. Örömmel hallgattuk az érdeklődő, nyílt tekintettel, kifejezően előadott meséket. Szerencsére az előadást egy kisbaba sírása sem zavarta meg. Az éppen mesélő nagylány lágy, selymes hangján folytatta a mesét, és mire az végére ért, a baba elaludt.

DÍJAZOTTAK:

1-2. osztály:

1. *Németh Johanna* (2. osztály, Talentum Ált. Iskola)
2. *Varga Alina* (2. oszt., Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagintézmény)
3. *Pontos Blanka* (2. oszt., Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagintézmény)

Különdíj: *Iványi Hanna* (2. oszt., Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagintézmény)

3-4. osztály:

1. *Rábai Dorka* (4. oszt., Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagintézmény)
2. *Dittmann Péter* (4. oszt., Vaszary Ált. Iskola)
3. *Tóth Réka* (4. oszt., Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagintézmény)

Különdíj: *Lukács Péter* (3. oszt., Talentum Ált. Iskola)

RiOlimpia

GOLDSCHMIDT ÉVA

Az idei nyár nagy eseménye a Rio de Janeiro-ban megrendezett olimpia volt. A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár gyermek részlegének nyári rajzpályázata is ehhez kapcsolódott. Már júniusban meghirdettük, hogy a gyermekek kreatív, alkotói szemmel (is) figyeljék az ötkarikás játékokat.

A pályázatra szép számmal érkeztek munkák, a zsűrinek nem volt könnyű dolga az elbírálásnál. Az alkotók többsége a vízi sportokat örököltette meg, azon kívül pedig a lovaglás, és a vívás volt még népszerű. A díjazott rajzok között akadt, aki Hosszú Katinkát rajzolta le, amint éppen úszik, és láthatjuk őt a dobogó legtetjén állva is. Küldtek be díjugratást ábrázoló pályamunkát, és olyan is akadt, amely Szász Emese egyik tustalátát örököltette meg.

Kerekes Péter különleges technikával készítette munkáját: színes kis papírgalacsinokat ragasztgatott szorosan egymás mellé, és így rajzolódott ki a kép. Azt a momentumot ragadta meg, amikor az úszónő gyorsúszásban jeleskedett.

Az eredményhirdetést és jutalmazást 2016. október 6-án tartottuk a folyosó galérián. Valamennyi gyermek könyvjutalomban részesült, emellett az Országos Könyvtári Napok logójával ellátott ajándéktárgyakból is ajándékoztunk nekik. A program a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósulhatott meg.

Kiállítás a beküldött pályamunkákból.

Fotó: Dollmayer Bea

EREDMÉNY:

1-2. osztály:

- I. *Takács Stefi* (2. oszt., Angyalffy Ált. Isk – Naszály)
- II. *Lakatos Nikolett* (2. oszt., Csokonai Ált. Isk. – Dunaalmás)
- III. *Varga Alina* (2. oszt., Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagint.)

Különdíj: *Petrovicz Kitti* (2. oszt., Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagint.)

3-4. osztály:

- I. *Kelemen Adél* (3. oszt., Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagint.)
- II. *Madarász Petra* (4. oszt., Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagint.)
- III. *Valla-Sarok Agathe* (3. oszt. Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagint.)

Különdíj: *Kelemen Enikő* (3. oszt., Vaszary Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagint.)

5-6. osztály:

- I. *Kerekes Péter* (6. oszt., KEMŐ Ált. Isk.)

Őszi rendezvények a gyermekkönyvtárban

ZIMONYI ZSANETT

Szeptember 30-án a népmese napja alkalmából a *Csillangó Meseműhely* tagjai voltak vendégeink. *Kulcsár-Elek Csilla* (mesemondó), *Kéner Orsolya* (ének, ütőgardon, brácsa), *Tóth Zsuzsanna* (citera, furulya) és *Kurucz Betti* (hegedű) adta elő a **Papucsszaggató királykisasszonyok** című népmesét a könyvtárunkba látogató gyerekeknek. Nagyon szép, tartalmas előadás volt, amelyen a gyerekek maguk is aktív részeseivé váltak a mesének. A mesét kísérő népi hangszereken előadott dallamok és az elhangzott népdalok nagyon bensőségesé tették az előadást. Mindnyájan éreztük az előadóknak köszönhetően, hogy milyen tiszta néphagyomány részesei lehetünk.

A Csillangó Meseműhely előadása. A fotókat Steindl Nóra készítette

Október 4-én *Horváth Zoltán*, aki az Esztergomi Környezetkultúra Egyesület elnöke – és könyvtárunk rendszeres látogatója is egyben – **Mesés zöld könyvtár** címmel óvodás csoportoknak tartott játékos foglalkozást, amelyek az egészséges életmód és a környezetvédelem témaköréhez kapcsolódtak. A gyerekek nagyon jól érezték magukat, Horváth

Zoltán mindenféle korosztályt bele tud vonni a játék bűvkörébe.

Mesés zöld könyvtár Horváth Zoltánnal.

Október 5-én *Főzy István*, a Magyar Természettudományi Múzeum főmúzeológusa iskolás gyerekeknek tartott előadást **Paleontológia gyermekszemmel** címmel, vetítéssel kísérve. Látványos őskori maradványok is testközelbe kerültek az előadás során. A gyerekek megnézhatték, megfoghatták egy mamut állkapcsát, egy jégkorszaki medvének a koponyáját, valamint ammoniteszeket és más fossziliákat is. Sőt, még ajándékot is kaptak! Nummuliteszeket, amit a népnyelv Szent László pénzének hív. E látványos és tartalmas előadással a diákok visszatekinthettek 4,6 milliárd éves bolygónk történetének messzeségébe.

Paleontológia gyermekeknek - Főzy István vezetésével

Október 9-én, **könyves vasárnapon** a *Szotyola* zenekar három tagja érkezett hozzánk: *Zárda Norbert* gitáros, énekes; *Majoros Klári* énekes és *Kozma Ádám*, aki hegedűn játszott. A zenekar megzenésített gyermekversekkel varázsolt vidám hangulatot a könyvtárba.

Vendégünk volt még *Fehér Csaba* is, akinek egyik hobbija a versírás. Bemutattuk a **Napraforgó** című verseskötetet, melynek ő az egyik szerzője. A *Szotyola* zenekar dalai is nagyrészt ebből a kötetből kerültek megzenésítésre. Fehér Csaba által felolvasott versek és a zenekar dalai nagyon jól kiegészítették

egymást, kedves, szívmelengető délutánt köszönhetünk nekik.

A Szotyola együttes

Sakkozz egy mesterrel! – Szimultán sakkverseny az OKSZÍK-ban

SZLEZÁKNÉ MOLNÁR KATALIN

Az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatán sor került a „Sakkozz egy mesterrel!” elnevezésű szimultán sakkverseny is. A megmérettetést 2016-ban a hetedik alkalommal szervezte meg az Oroszlányi Községi Szintér és Könyvtár valamint az Oroszlányi Sakk Szakkör. A versenyre a sport iránt érdeklődő 18 év alatti gyerekeket, fiatalokat várták a házigazdák.

A már hagyományos versenyre négy korcsoportban jelentkezhettek az érdeklődők. A

kihívásnak eleget téve, *László Imre* mesterjelölt játékos, a Tatai Génusz Sakkegyesület vezetője, a Komárom-Esztergom Megyei Szakszövetség elnöke volt a gyerekek ellenfele. Sokakat ismerősként köszöntött, majd a sportágban történt érdekességeket is ismertetve oldotta a versenyzőkben lévő feszültséget. Rövid szabályismertetés után elkezdődött a verseny.

A fotókat Folytek Zsolt készítette

Tizennégy versenyző várta a mester következő lépését. A kezdetben érezhető izgatottságot a feszült gondolkodás követte - a válaszlépések és az ellenfél terveinek kifürkészése. Közel két óra alatt minden versenyző legyőzetett és az utolsó percekben együtt szurkoltak kicsik és nagyok a még helytállóknak.

A mester döntése alapján három korcsoportban három-három díjat osztottak ki. A legjobbak oklevelet, érmet, ajándécsomagot nyertek, a többi résztvevő pedig oklevéllel és ajándécsomaggal gazdagodva térhetett haza.

A sakk szakkör tagjai továbbra is pénteken délután fél öttől találkoznak a gyermekkönyvtárban, ide várnak minden érdeklődőt!

Genedics Kamilla, az egyik boldog második helyezett

A VERSENY DÍJAZOTTJAI:

7 – 9 éves korcsoport:

1. *Virág Dániel*
2. *Emődi Zoé*
3. *Bárdos Réka.*

10 – 11 éves korcsoport:

1. *Sütő Patrícia*
2. *Genedics Kamilla*
3. *Molnár Alex*

12 – 14 éves korcsoport:

1. *Molnár Gergő Máté*
2. *Csizi Martin*
3. *Tóth Anna*

A sakkszimultán résztvevői, középen László Imre mesterjelölt sakkjátékossal

FŐOLDAL

A MŰZEUM

GYŰJTEMÉNYEK

SKANZEN

MŰZEUMPEDAGÓGIA

GALÉRIA

Ölelkező pár a sírban – Óskori kettős temetkezés feltárása Tatabányán

KISNÉ CSEH JULIANNA¹

2016. szeptember közepétől régészeti felügyeletet végeztünk a DELPHI Connection System Hungary Kft. területén, ahol a gyár két épülete között egy új összekötő utat és zárt folyosót építettek. A terület a Szent György-patak jobb partján, a délnyugati oldalon fekvő laposabb dombháton található, ahonnan korábbi megfigyeléseinknek, terepbejárásainknak köszönhetően már voltak előzetes adataink régészeti leletekről.

Ilyen esetekben, azaz a régészeti érdekeltségű, vagy ismert és nyilvántartott régészeti lelőhelyekkel rendelkező területeken törvény írja elő a régészeti felügyeletet minden tervezett földmunka esetében. Előzetes, esetenként szondázó feltárást is írhatnak elő az Építésügyi és Örökségvédelmi hivatal munkatársai. Így került sor az itt végzendő földmunkák régészeti ellenőrzésére, ami valóban váratlan és jelentős régészeti objektumok megmentését eredményezte.

A területen folyó korábbi építkezések nem érintették az eredeti humuszt (talajfelszínt), mert némi talajjegytengetést követően feltöltötték, és újabb humuszréteggel fedték le. Ez a szerencsés szituáció okozta, hogy a jelenlegi földmunkák során tulajdonképpen még érintetlen talajrétegeket bontottak meg. A megfelelő mélységű útalaphoz lebontották a korábbi feltöltést és az alatta fekvő eredeti humuszt, majd a pleisztocén – jégkori –

altalajig bontották meg a felületet – átvágva így az eredeti őskori réteget is. A löszös – agyagos rétegből kerültek elő az őskori objektumok: **összesen 21 db különböző funkciójú gödör, s a legnagyobb meglepetést okozó páros temetkezés.**

A meglepetést nem maga a kettős temetkezés okozta, hiszen ismertek ily módon eltemetett egyének már az újkőkor óta hazánk területéről is; hanem maga a pozíció, ahogy előkerültek! A sírban jobb oldalára, erősen zsugorított pózban lefektetett férfi mellé szorosan odahelyezték a bal oldalán, szintén erősen összehúzott lábakkal fekvő hölgyet, mégpedig úgy, hogy „arcuk” szinte összeért, karjukkal pedig átölelték egymást.

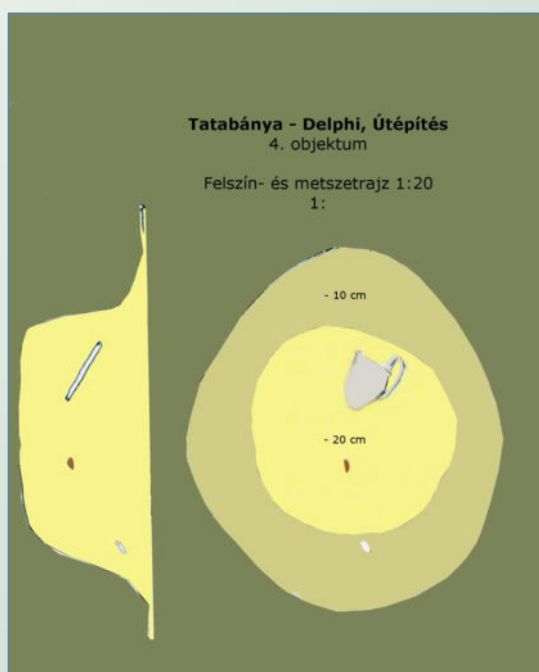
A tatabányai kettős sír. Fotó: Kisné Cseh Julianna

Az előzetes antropológiai vizsgálatok alapján (amit ezúton is köszönök *Bölkei Zoltánnak*) a nő 25-30 éves, és megközelítőleg 140 cm magas lehetett. **Gazdagon felékszerezve bocsátották**

¹ A szerző régész, történész, főmuzeológus, továbbá az ásatás vezetője.

utolsó útjára. Több mint száz gyöngy került elő, melyek nyaklánc elemei mellett ruhadíszek, kendő díszítőelemei is lehettek. A nyakláncra két fésűskagyló és egy kauri csiga is a díszítőelemek közé tartozott. A fejére kötött kendő(?) alsó részét szintén fésűskagylókból kivágott kis, négyszögletes, megközelítőleg ívelt oldalú téglalap motívumok díszítették, amiket átfúrt lyukakon keresztül rögzítettek a ruhadarabra.

A 40 év körüli, majd' 150 cm magas erős férfi vi-seletére vonatkozóan ugyan nem került elő újabb emlékanyag, de az ő túlvilági életéről is igyekeztek megfelelően gondoskodni. **Két kovából készített, nagyobb méretű kőeszközt és egy nyílhegyet helyeztek mellé a sírba.**

Ép edényt és két pattintott kőeszközt tartalmazó gödör a tatabányai feltárásról.

Rajz: A. Pál Gabriella – Kisné Cseh Julianna

A leletanyag teljes feldolgozása előtt állva még számos kérdés vár válaszra. Első a temetkezés kora. Maga az eltemetés módja, a halottak zsugorított pózban történt eltemetése a neolitikumtól, azaz az újkőkortól megfigyelhető jelenség, az őskor folyamán általános eltemetési mód. A zsugorítás a „magzatpózt”, vagy az alvó ember legáltalánosabb fekvési formáját juttatja eszünkbe. Esetünkben az erőteljesen felhúzott térdek, a medencecsontok helyzete a lepelbe csavarást, vagy más, a csontok eredeti helyzetben történő megtartását

(összekötözés, padkák visszatömítése) sugallhatja.

Három gödörből egy-egy ép edény is előkerült, ami közelebb vihet bennünket a kor pontosításához. A szalagfüles bögre és a felhúzott fülű kis csésze (merice) a késő rézkorra, a Badeni kultúra időszakára (Kr. e. 3600/3500 – 3000/2800) enged következtetni.

Miért temették el őket együtt s így, egymást átölelve? A csontvázak előzetes vizsgálata arra enged következtetni, hogy egy házaspár közös eltemetésével, közös túlvilági útjukra való elbocsátásával állhatunk szembe. Koruk a rézkorban élő emberek átlagos életkora volt, de hogy mi okozta halálukat, arra a csontok még nem adtak választ. Mindkét ember erős igénybevételnek volt ugyan kitéve, de az előzetes vizsgálat alapján nincs nyoma a csontokon is megfigyelhető betegségnek, vagy erőszakos behatásnak.

Sok még a kérdés, amik zömére a feldolgozás során bizonyára megtaláljuk a választ. De talán az izgathatja leginkább a nagyközönséget, hogy hova helyezhetjük magát az egymást átölelő emberpárt, mint temetkezési módot az eddig megismert temetkezési hagyományok között? Milyen újat jelent ez térségünk történetében?

2010-ben jelent meg a National Geographic Magyarország portálján egy „*Fotó egy 5000 éves ölelésről*” című rövid írás, ami egy észak-olaszországi, Mantua-közi ásatásról közöl fotót és egy rövid ismertetőt egy hasonló módon eltemetett emberpárról. A világ számos hírportálján megjelent cikkben a feltárt sírt ismertető *Elena Menotti* szenzációs leletnek nevezte az újkőkori (Kr. e. 5-6000 éves) kettős sírt, ami éppen az ölekezés miatt vált rendkívülivé. Az olaszországi újkőkori emberpárt természetesen azonnal Rómeóra és Júliára keresztelték, in situ (eredeti helyzetében) kiemelték, s jelenleg is számos látogatót vonz. Egy hasonló lelet ismert Németországból, Oberkasséból, ahol egy mintegy 10000 éves emberpár került hasonló pózban végső nyughelyére. Ha számolunk is az esetleges újságírói túlzásokkal, akkor is valósnak értékelhetők a sírok – s így a Tatabányán

előkerült is – egyediségük, valamint az eltemetettekkel történő törődés megrendítő mélysége alapján.

Időrendi sorrendben nézve a tatabányai sír a harmadik a sorban, feltéve, hogy a kerámiák a sír korát is jelzik. Újabbak előkerüléséről nincs tudomásunk, de környezetünk, valamint a történelmi Komárom megye dunántúli területén így is rendkívül jelentős, mivel meglehetősen kevés az erre a korszakra vonatkozó emléktárgy. Annak ellenére, hogy ez a hatalmas kiterjedésű kultúra Bulgáriától Dél-Németorszáig Európa nagy területére kiterjedt, a mi térségünkben jóval több a szórványosan előkerült leletanyag. Ugyanakkor rendkívül kevés a hiteles feltárásokból származó, a kultúra valós elterjedését igazoló lelet. Ehhez nyújt új adatokat a tatabányai feltárás, aminek feldolgozásával a túlvilági életről alkotott elképzeléseikhez és a halottaikkal történő bánásmód egy-egy újabb részletéhez is közelebb juthatunk.

A Mantua melletti kettős sír fotója. A kép forrása:

http://www.ng.hu/Civilizacio/2010/01/Foto_egy_otezer_eves_olelesrol

Megyei mártírokra emlékeztünk...

SÁRI ALIZ IMOLA

Ifj. Gyüszí László, a tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatóhelyettese az 1848-49-es forradalom és szabadságharcról tartott előadást 2016. október 6-án, a 11. Országos Könyvtári Napok és a 45. Komárom-Esztergom Megyei Könyvtári Hét keretein belül a Népház úti Fiókkönyvtárban.

1848-49-ről sokan és sokszor hallottak már az iskolában, láttak róla dokumentumfilmet vagy színdarabot. A történelmi eseményekről általában Petőfi Sándor és a 12 pont, a Pilvax kávéház, Kosuth Lajos, Batthyány Lajos és a 13 aradi vértanú nevei ugranak be elsőként, nem utolsó sorban pedig a forradalom helyszíne: "Pest-Buda", azaz

Budapest. A tankönyvek és a szakirodalom is a fővárosra koncentrál, ezért a vidéki emberek valahogy nem érzik magukénak ezt a hihetetlenül fontos eseményt, mert nem a saját környezetük történelmét élhetik meg, hanem egy idegen helyen történt történelmi tényt kell befogadniuk. Célszerű lenne ezért a helyismeretet is bevonni a rendes történelemórák kereteibe, hiszen fontos, hogy lakóhelyük történelmét jobban megismerjék az emberek. Miért? Mert egészen más érzés lenne végigsétálni egy adott utcán, téren vagy parkon a történelmi események ismeretében, és talán jobban meg is becsülnénk környezetünket.

Ennek tudatában készült fel ifj. Gyüszí László a megyénkre és Tatabányára vonatkozó 1848-49-es események bemutatására kisiskolás közönség

számára. A gyerekek érdeklődve figyeltek az előadóra, hiszen eddig még nem igazán hallhattak a szabadságharc helyi történeteiről.

A 19. század közepén még nem létezett Tatabánya, létezett viszont Felső- és Alsógalla, valamint Bánhida. A forradalom szele elérte környékünket is. A bánhidai szlovák jobbágyok maximálisan kiálltak a forradalom és szabadságharc eszménye mellett. Kívánságuk közt szerepelt a robot megszüntetése, a közteherviselés és az úrbéri viszonyok eltörlése, mint mindenütt az országban. *Szabados Pál* oroszlanói plébános jegyezte fel, hogy az 1848. év örökké emlékezetes marad majd a jobbágyok számára, hiszen ilyen sok pozitív intézkedést még nem hoztak rájuk nézve. Komárom vármegye országgyűlési követe, *Pázmándy Dénes* is üdvözölte beszámolójában a nép és a szabadság győzelmét.

ifj. Gyüsi László helytörténész, könyvtáros, igazgatóhelyettes

A törvényalkotásban azonban nem tükröződtek a forradalom által kivívott szabadságjogok. Az 1848. április 11-én megalkotott ún. „áprilisi törvényekben” nem szerepelt a telken kívüli földek birtoklása, sőt, érvényben maradtak egyes földesúri jogok és kiváltságok is. Ugyanakkor az erdők és legelők használatáról ellentét alakult ki a földesurak és a jobbágyok között. Probléma alakult ki a vadászat kérdésében is, továbbá Felsőgallán a bormérési tilalmat is megsértették.

1848 tele és 1849 tavasza között Komáromot és Tatát a császári csapatok uralmuk alá vonták, de a jobbágyok továbbra is kiálltak a forradalom mellett. Olyannyira, hogy Windischgrätz két katonáját halálra verték, holttestüket pedig kivítették a mai Baromállási dűlő – korábban Windisch – egyik részére eltemetni.

Komárom-Esztergom megye több települése kivette a részét a forradalomból, például Nagyigmánd is. Az ottani református lelkész tábori lelkésznek ment el Komáromba, a megüresedett paplakot Haynau főhadiszállásnak rendezte be. Ez a főhadiszállás lényegében egy rögtönítélő bíróságként működött, amely többek közt *László József* kocsi református lelkész, *Fieba József* bánhidai plébános, *Tóth Sándor* oroszlanói jegyző és *Györfy Ferenc* tatái tanító felett ítélt. Mindnyájukat tárgyalás és kihallgatás nélküli botlásra ítélték. Csákberény két lelképásztorát – *Mansbart Antalt* és *Sziksai Jánost* – is Haynau nagyigmándi főhadiszállására hurcolták, ahol azonnal végrehajtandó, golyó általi halálra ítélték.

Emléküket a nagyigmándi temetőben sírkövek, a templom előtti téren fekete obeliszk őrzi. Mansbart Antalnak emléktáblát állítottak Tatán az áruháznál, ahol egykor szülőháza állt. A bánhidai szoborkertben Fieba József emlékoszló előtt rohatjuk le kegyeletünket. Mártírok voltak mindannyian, hiszen életüket adták egy jobb hazáért.

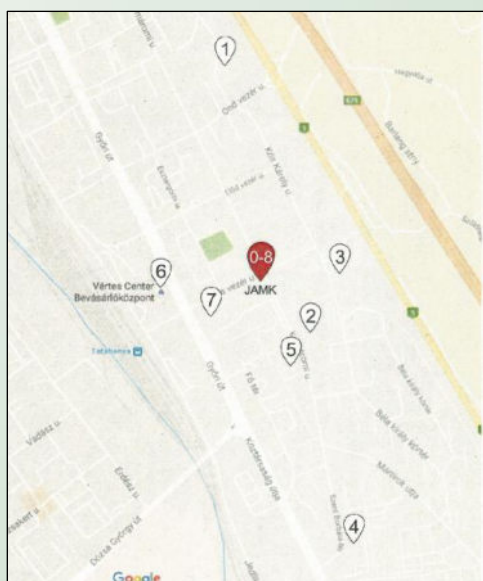

Az Óvárosi Általános Iskola diákjai a rendezvényen. A fotókat Pohner Lászlóné készítette

Játékos helytörténeti ismeretszerzés gyermekeknek

DR. HORVÁTH GÉZA

A 45. Könyvtári Hét részeként október 8-án szombaton helyismereti „kincskereső” játékot rendeztünk általános- és középiskolai diákok számára Tatabánya-Újvárosban. Helyismereti csoportunk első ízben szervezett ilyen programot a könyvtári hetek történetében. Az egyébként is igen sokszínű, tartalmas és mennyiségében is jelentős rendezvények sorából igyekeztünk sajtóban megjelent felhívással és egy interjúval is felhívni rá a figyelmet.²

A helyismereti túra helyszínei

A játék lényege: helyismereti kérdéseket állítottunk össze, amelyekre a válaszokat a 8 helyszínen „időkapszulákban” elrejtett újságcikkek, tudósítások „kincsek” megtalálása és elolvasása után tudtak megválaszolni. A geoládákat nemcsak GPS segítségével lehetett felkutatni, mivel könnyen megtalálható részekre helyeztük el. A helyszínek végigjárása nagyjából 185 percbe telt. Az első csoport indítása 10 órakor kezdődött a Fő téri könyvtárból, az utolsóé 12.30-kor.

A kérdések foglalkoztak többek között a 40 éve felavatott KPVSZ Művelődési Házzal és iskolai

jogelődjével, valamint az 50 éve felavatott Centrum Áruházzal és elődjével, továbbá a Polgármesteri Hivatallal szemben található Fő térrel, Életfa térrel és emlékműveivel. E területnek egykor Felszabadulás tér volt a neve, és központi megemlékezési helyszínül is szolgált.

A városrészben könnyen bejárható helyszínek felkeresését az időjárás is támogatta. Több csapatra számítottunk, de ezzel együtt olyan fiatalok jelentkeztek, akik kedvet éreztek ahhoz, hogy jobban megismerjék városunk jelentős épületeinek, emlékműveinek rövid történetét, tatabányai értékeinket.

A kérdéseket tartalmazó feladatlapot és az „útlevélet” a célba érkezéskor (JAMK Fő téri épülete) értékeltük. Néhány apróság tisztázása után apró ajándékokkal jutalmaztuk a kis létszámú, de lelkes résztvevőket, a helyes válaszokat adott csapatokat.

A geoládákat megtöltötte, elrejtette és a terepen dolgozott *Pohner Lászlóné*, valamint *iff. Gyűszű László*. A kérdéseket összeállította és a válaszokat értékelte e sorok írója: *Dr. Horváth Géza*.

Fotó: Csejtei Zsolt

² Kincses geodéták: három percben: Horváth Géza /-Horváth Géza; V. T. -In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 235. sz. (2016. október 6.), p. 2. -ill.

Vetélkedő gyerekeknek. --In: Kisalföld: a család magazinja: komáromi kiadás. --71. évf. 236. sz. (2016. október 7.), p. 8.

Egyesületi délután a szakmai napon

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Komárom-Esztergom Megyei Szervezet az utóbbi években igyekszik kihasználni a lehetőséget, hogy a könyvtári hét első napján tartalmas szakmai programmal egyesületi délutánra is sort kerítsen. Idén a könyvtárban előforduló konfliktushelyzetek megoldására, a helyes kommunikációra fókuszálhattunk, valamint az egyesület 2016-os évben eddig megvalósított célkitűzéseiről, főbb eseményeiről és a pénzügyi helyzetéről is tájékozódhattak a tagok.

A kommunikáció, a személyközi és az online kapcsolattartás könyvtári eszközeiről *Ludasi Tünde* **Csevegés - Posztolás – Tájékoztatás: Partnerünk az olvasó** című előadásából szerezhettünk jó alapokat. Tünde, aki mindamellett, hogy tapasztalt könyvtáros kolléga, az MKE Marketing és Kommunikációs Bizottságának is a tagja. Előadásában rendszerezett és áttekinthető formában nyújtotta át mindazt az elméleti tudást, melyet a kommunikáció témakörében, s ezen belül kiemelten a könyvtári kontextusban felmerülő kommunikációs eszközök és helyzetek tekintetében érdemes ismerünk.

A 21. században kiszélesedett a kommunikációs eszközök világa, de nem biztos, hogy az információáramlás modern módozatai (a közösségi oldalakon való közzététel, a chat, az e-mail, a videokészítés és -megosztás) minden esetben hatékony kommunikációt eredményeznek. Tehát nem kell

elhagynunk a hagyományos kommunikációs eszközöket és csatornákat, inkább a kommunikáció céljára és a vevők célcsoportjára fókuszáljunk, és válogassunk a kínálkozó lehetőségek között – ajánlotta előadásában Ludasi Tünde. A közlésünk vevői meghatározzák azt is, hogy milyen nyelvezetet használjunk, mennyire terjengősen fogalmazunk tájékoztatásunk során, meg kell felelnünk továbbá azoknak az illemszabályoknak is, melyek az adó és a vevő között felmerülhetnek (pl. a tegeződés kérdése, a határozott fellépés, az ízléses megjelenés, írásbeli közlésnél pedig a helyesírás fontossága). Az internetes csatornákon történő megjelenés nem csak magánemberként, hanem a könyvtár, mint intézmény képviselőjeként is mérlegelendő kérdéseket vethet fel: milyen információkra reagáljunk, lájkoljunk, mit tegyünk közzé, és mit ne.

Ludasi Tünde. Fotó: Csejtei Zsolt

Természetesen a személyes kapcsolattartásnak is számtalan formája lehet az olvasó és a könyvtár között. Ezeknek is megvannak az eszközei és a szabályai, melyek közül jócskán szemezgethünk az előadás segítségével. Nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy a könyvtárosra nem egyszerűen, mint szolgáltatóra tekint az olvasó, hanem egyszersmind a tudás birtokosára és segítőre is. Ennek az elvárásnak udvarias viselkedéssel és megoldásközpontú, asszertív szemlélettel tudunk megfelelni. S mivel a könyvtárhasználó nemcsak az arculati elemekből, hanem egy-egy könyvtárossal való közvetlen kommunikációjából is levonhat következtetést a könyvtár intézményével kapcsolatban, e tekintetben a felelősségünk is nagy.

Ludasi Tünde előadásából kiváló összegzést kaptuk a könyvtárban megvalósuló kommunikáció módszertanának.

Az egyesületi délután második előadója, *Péterfi Rita*, a Pest Megyei Könyvtár osztályvezetője már többször bizonyította számunkra, hogy kiváló előadó. Nem volt ez másként most sem. Könnyed előadásmódjával, mindannyiunk által tapasztalt problémák felvetésével tartotta fenn a figyelmünket a **Konfliktusok a könyvtárban** című előadásával.

Péterfi Rita. Fotó: Csejtei Zsolt

Mit tehetünk, ha kínos közlendőnk van egy olvasóval – például, ha a higiéniai hiányosságai miatt zavarja a többi könyvtárhasználót? Péterfi Rita saját könyvtárosi tapasztalataiból merítve vázolta a lehetséges megoldásokat. A szentendrei könyvtárban a helyi hajléktalanellátó intézménnyel együttműködve sikerült elérni, hogy valamennyi könyvtárhasználó megfelelően a kulturált megjele-

nés elvárásainak – legyen szó akár a személyi higiénéről vagy éppen az alkoholos befolyásoltság mértékéről.

Hogyan kezeljük a kollégák között felmerülő konfliktusokat? Erre a kérdésre is kaphattunk elméleti és gyakorlati válaszokat egyaránt. Az említett példa alapján meggyőződhattunk arról, hogy nagyon fontos a konfliktusok mielőbbi kezelése, a nézetek összecsapása és a problémamegoldásig eltelt idő lerövidítése, a félreértések mielőbbi tisztázása.

Miképpen lehet a könyvtár érdekeit szem előtt tartva kezelni azokat a mindennapos nézeteltéréseket, melyek a késedelmi díj beszedése vagy valamely könyvtárhasználati szabály áthágása miatt robbannak ki olvasó és könyvtáros között? Mindenekelőtt nem szabad átvennünk azt az érzelmi töltést, mely a könyvtárhasználóban fortyog. Nyugodtan, higgadtan kell megkeresnünk a probléma nagyságával arányos válaszlépéseket, ugyanakkor – ha szükséges, – „nem”-et is tudnunk kell mondan. Tanulható az is, hogy mikor célszerű bevonni a feletteseket a konfliktushelyzet megoldásába.

Az előadás során szóba került a „panaszkönyv” vagy – ahogy érdekesebb lenne használni, – az „olvasók könyve” is. Ez egy olyan platform, ahol az olvasói észrevételek írásos formát öltenek, az olvasó szükségesnek tartja, hogy nyoma maradjon a reklamációjának, panaszának. A könyvtár akkor jár el helyesen, ha rendszeresen áttekinti és megválaszolja ezeket az olvasói bejegyzéseket, és minden esetben konstruktív javaslatot is megfogalmaz a probléma orvoslására. Ez a hozzáállás – vagyis a tiltás vagy elvárás mellett nyújtott megoldási alternatíva – egyébként minden nemű konfliktus megoldását elősegíti.

Péterfi Rita élvezetes előadása után *Kissné Anda Klára* az MKE KEMSZ elnöke vázolta a 2016-os év eddig megvalósult egyesületi eseményeit. Szervezetünk idei legjelentősebb szakmai képviselte nyilvánult meg akkor, amikor a könyvtárosok munkájára való nagyobb odafigyelést kért a megyei önkormányzatok vezetőitől a könyvtárosok világnapján. A figyelemfelkeltés hatására egyes fenntartók a könyvtárak zárva tartását engedélyezték ezen a napon, mások nem zárkóztak el elviek-

ben ettől, de a jövőben az akció nagyobb előkészítését kérték, ismét mások hallani sem akartak a könyvtárak szolgáltatásának felfüggesztéséről a könyvtáros világnapon. Ennek ellenére eredményesnek tekinthető a figyelem ráirányítása a szakmánkra, a munkatársainkra.

Szintén elismerésre méltó tevékenységet fejtett ki az egyesület a határon túli kapcsolataink erősítéséért, mely nemcsak a kölcsönös szakmai tapasztalatszerzésben, személyes találkozásokban nyilvánult meg, hanem *Kecskés Ildikó* sikeres felterjesztésében is az MKE Emlékéremre, melyet a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének alelnöke, az Anton Bernolák Könyvtár szaktanácsadója a veszprémi vándorgyűlésen vehetett át.

Kevésbé tartjuk viszont sikeresnek az ideai kirándulásainkat. Nem éppen az úti célok (Kassa és Visegrád–Esztergom), mint inkább az érdektelenség miatt értékelhetjük kudarcnak, hogy az egyiken alig vettek részt tagjaink, másik pedig elmaradt, mert nem jelentkezett rá elégséges résztvevő.

Csökken a tagságunk is, amely nemcsak az aktivitásunkban, hanem anyagi helyzetünkben is hiátushoz vezetett. Lesz tehát mit átgondolni munkánk év végi értékelésekor, és a 2017-es esztendő tervezésekor.

A mai szakmai délután azonban mind tartalmában, mind pedig a résztvevők számát tekintve a hasznosnak ítélt tevékenységeink listáját bővíti majd.

Kissné Anda Klára összefoglalja a megyei szervezet idei évének eseményeit.

Fotó: Csejtei Zsolt

Cikkek bibliográfiája, 2016. szeptember

NAGY EDIT

1.
A Babits Mihály emlékévképcsán az íróra emlé-
keztek a városi könyvtárban / Csombor Erzsébet.
- In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Té-
ka Téma
online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember),
p. 7-8. - ill.
2.
A Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár / Kristóf-
né Szabó Szerafina. - In: Kemlib [Elektronikus
dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6.
évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 19-21. - ill.
3.
A Vértes szerelmese / V. T. - In: A mi Tatabá-
nyánk : Tatabánya Város Önkormányzatának
magazinja. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember 9.),
p.16., - ill.
4.
Az MKE háza tájáról - szubjektíven / Kissné
Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus doku-
mentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9.
sz. (2016. szeptember), p. 28-29. - ill.
5.
Az olvasás világnapja a tatabányai könyvtárban / Do-
mányi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus
dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6.
évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 12-13. - ill.
6.
Bemutató gyermekfoglalkozások a kistéleplülési
könyvtárosoknak / Mikolasek Zsófia. - In: Kem-
lib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma
online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember),
p. 15-16. - ill.
7.
Cikkek bibliográfiája, 2016. augusztus / Nagy
Edit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] :
a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016.
szeptember), p. 33-35.
8.
Ecsettel a Vértesben : vad színekben pompázó
természet megörökítése / Győryné Talabér An-
gelika ; Veizer Tamás. - In: Komárom-
Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 219. sz.
(2016. szeptember 17.), p. 4. - ill.
9.
Erősödő közösségek : Naszályi Napok: mozgal-
mas programok több helyszínen / Veizer Tamás.
- In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27.
évf. 220. sz. (2016. szeptember 19.), p. 2. - ill.
10.
Festménykiállítás. - In: Kisalföld : a család ma-
gazinja : komáromi kiadás. - 71. évf. 211. sz.
(2016. szeptember 8.), p. 8.
11.
Idegen nyelvű e-könyvek / F. K. - In: Komárom-
Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 209. sz.
(2016. szeptember 6.), p. 2.
12.
Időszaki kiállítás a könyvtárban. - In: Komárom-
Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 230. sz.
(2016. szeptember 30.), p. 4.
13.
Ingyen olvashatunk. - In: Kisalföld : a család
magazinja : komáromi kiadás. - 71. évf. 207. sz.
(2016. szeptember 3.), p. 8.

14.
Ízelítő bajnai kulturális programokból / Erdősné Csík Katalin. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 17. - ill.
15.
Kevesebb a tanuló : az oroszlányi tankerület beolvad a tatabányaiba / W. Zs. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 212. sz. (2016. szeptember 9.), p. 3. - ill.
16.
Kibeszélt élmények : három percben : Nagy Edit / Nagy Edit ; V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 215. sz. (2016. szeptember 13.), p. 2. - ill.
17.
Könyves Szerda Nádasdy Borbálával / Makuvek Nóra. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 12. - ill.
18.
Köztünk élnek sorozat - dr. Pátkai Istvánnal / Csombor Erzsébet. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 9-10. - ill.
19.
Kulturális követségben. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 217. sz. (2016. szeptember 15.), p. 3.
20.
Latinovitsra emlékeztek / W. Zs. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 214. sz. (2016. szeptember 12.), p. 2.
21.
Megújult a naszályi könyvtár is / Mikolasek Zsófia ; Tóth Anikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 14-15. - ill.
22.
Mesterségem címere - új rendezvénysorozat a gyermekkönyvtárban / Erősné Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 24. - ill.
23.
Múltunk nyomában - egy elfeledett közösségről / Dr. Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 25-27. - ill.
24.
Nagyon boldogok vagyunk / Wágner Zsanett. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 217. sz. (2016. szeptember 15.), p. 1., 4. - ill.
25.
Ökoest. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 71. évf. 230. sz. (2016. szeptember 30.), p. 10.
26.
Pannon Tükör - Folyóirat-bemutató a városi könyvtárban / Csombor Erzsébet. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 10-11. - ill.
27.
Pár csepp India a könyvtárban : az európai szemmel megfejthetetlen, kontinensnyi országot láthatjuk a fotókon / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 209. sz. (2016. szeptember 6.), p. 1. - ill.
28.
Programajánló : Dorog / F. K. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 220. sz. (2016. szeptember 19.), p. 5.

29.
Programajánló : Nyergesújfalu / F. K. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 230. sz. (2016. szeptember 30.), p. 5.
30.
Programajánló : Tatabánya / W. Zs. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 222. sz. (2016. szeptember 21.), p. 5.
31.
Szenvedélyek bővületében : Indiát hozta el látványos fotográfiáin Tatabányára Egri Zsuzsanna / Egri Zsuzsanna ; Veizer Tamás. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 217. sz. (2016. szeptember 15.), p. 5. - ill.
32.
Tájképek és költemények / Veizer T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 215. sz. (2016. szeptember 13.), p. 1., 2. - ill.
33.
Teddy Maci Kórház, Bajna / Erdősné Csík Katalin. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 18. - ill.
34.
Terítéken az ökoszemlélet / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 210. sz. (2016. szeptember 7.), p. 3.
35.
Tetszetős szlovén könyvtárak / Erősné Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 30-32. - ill.
36.
Történelmi találkozás / F. K. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 229. sz. (2016. szeptember 29.), p. 2. - ill.
37.
Tradíció és modernizáció : Németh László magyarságszemléletéről beszélt Monostori Imre / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 27. évf. 228. sz. (2016. szeptember 28.), p. 4. - ill.
38.
Újabb esemény szlovákiai testvérkapcsolatainkban / Szilassi Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 4-5. - ill.
39.
Újra megnyílt az ősi Karavijjin könyvtár / Fink Noémi; Szilassi Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 22-23. - ill.
40.
Viasz - Verspályázatunk egyik díjazott alkotása / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 6. évf. 9. sz. (2016. szeptember), p. 6. - ill.
-